

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΘΕΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - ΕΤΟΣ 6ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 280

Στον Ιερό Ναό Παντοκράτορος ευρίσκεται το Χαριτόβρυτο Λείψανο της δεξιάς χειρός του Αγίου Ελευθερίου

Στον Ιερό Ναό Παντοκράτορος Πατρών ευρίσκεται θησαυρισμένο το Χαριτόβρυτο Λείψανο της χειρός του Αγίου Ιερομάρτυρος Ελευθερίου τού θαυματουργού.

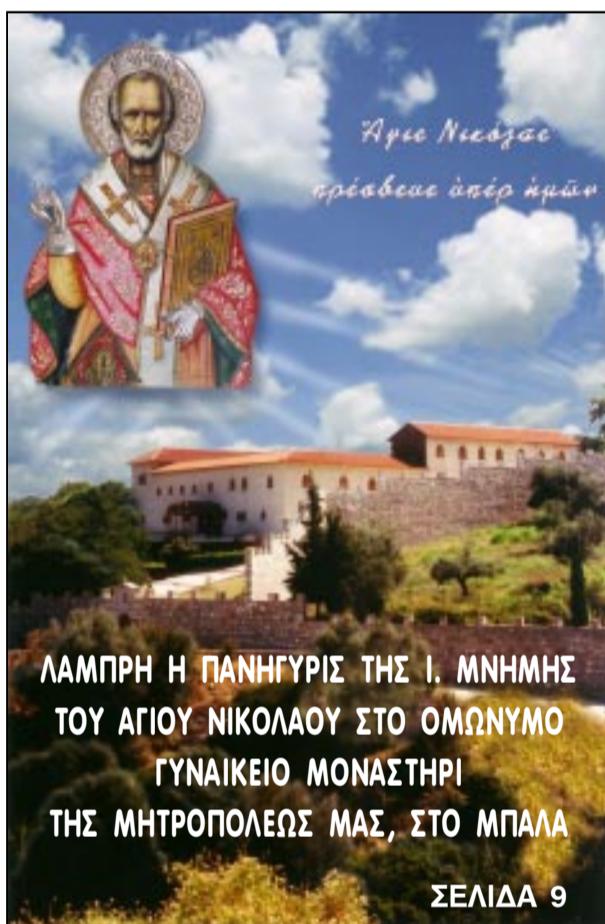
Ως αντιλαμβάνεσθε το Ιερό Λείψανο τού Αγίου μας είναι πιγή παντοειδών χαρίτων και αποτελεί ιδιαίτερη ευλογία για τόν Πατραϊκό Λαό. Υπάρχουν όμως κάποιοι που δεν γνωρίζουν ότι στον Ιερό Ναό τού Παντοκράτορος ευρίσκεται το Ιερό Λείψανο τού Αγίου Ελευθερίου.

Για τον λόγο αυτό ενημερώνομε το Χριστεπώνυμο Πλήρωμα, ότι με την ευκαιρία τής μνήμης τού Αγίου

στον ιστορικό Ναό τού Παντοκράτορος τής Άνω Πόλεως Πατρών, θα πραγματοποιηθούν οι εξής λατρευτικές Εκδηλώσεις.

Την παραμονή τής Εορτής ημέρα Παρασκευή και ώρα 6 μ.μ. θα τελεσθή Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός, χοροστατούντος τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου και θα λιτανευθή εντός τού Ιερού Ναού το Ιερό Λείψανο της χειρός τού Αγίου Ελευθερίου. Ανήμερα θα τελεσθή Θεία Λειτουργία και θα παραμείνη το Ιερό Λείψανο, στον σολέα τού Ιερού Ναού για προσκύνημα.

ΛΑΜΠΡΗ Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ Ι. ΜΝΗΜΗΣ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΟ ΟΜΩΝΥΜΟ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ, ΣΤΟ ΜΠΑΛΑ

ΣΕΛΙΔΑ 9

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ «Δανείζει Θεώ ο ελεών πτωχόν»

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ * Σελ. 3

...Πάτερ ιεράρχα Νικόλαε, πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ σωθήναι τας ψυχάς ημών

* ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ Ο ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ.
* ΤΟ ΟΦΦΙΚΙΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΣΤΟΝ π. ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΤΣΑΓΚΑΡΗ

* ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Στη μνήμη του Αγίου Σπυρίδωνος (+12 Δεκεμβρίου)

Του κ. Παν. Μαρτίνη * Σελίδα 7

Πλούσιος στη λαογραφία μας ο Δεκέμβρης αλλά και στη Ορθόδοξη θρησκευτικότητά όπου αρχίζοντας την προετοιμασία για τη μεγάλη Δεσποτική γιορτή, έκδηλη η αιλαγή στην ατμόσφαιρα κι ας έχουν αλλάξει οι εποχές. Τότε που οι μανάδες μας ξεσηκώνανε το σπίτι πάνω κάτω, φτιάχνανε τα σπιτικά γλυκά - κουραμπιέδες μελομακάρονα, καταΐφι, ραβανί - και μοσχοβόλαγε ακόμη και το τελευταίο φτωχόσπιτο πάστρα και αρχοντιά για να καλωσορίσουν τον νεογέννητο Χριστό.

Ζούμε σε πεζή και άχαρη εποχή όπου ισοπεδώνοντας τα πάντα φροντίζουμε να επιβιώνουμε και όχι να ζούμε. Να ζούμε στην πληρότητα του όρου διοδογώντας τον Δημιουρόγι και τη Δημιουργία, την ομορφά της ζωής με τις παραδόσεις και τις αξίες της. Τα ήθη και τα έθιμά μας.

Μήνας των εορτών ο Δεκέμβρης, ανοίγει με τα Νικολοβάρβαρα (Αϊ Βαρβάρα παραβαρώνει, Αϊ Σάββας σαβανώνει και Αϊ Νικόλας παραχώνει) για να για να συνεχίσει... Άχ Αννούλα του χιονιά / δεν θα είμαι πια μαζί σου / στου Δεκέμβρη τις εννιά / που έχεις Άννα τη γιορτή σου!

9 Δεκέμβρη της Αγίας Άννης και μετά με τον Άγιο Σπυρίδωνα - τον Άγιο Πίπη που λενε οι Κερκυραίες, Οι οποίες του έχουν μια μοναδική λατρεία.

Ο Πρωτομάρτυρας Στέφανος (Θανατώθηκε με λιθοβολισμό) γιορτάζεται στις 27 του μήνα ενώ την παραμονή των Χριστουγέννων έχουμε τη γιορτή της Αγίας Ευγενίας της παρθενομάρτυρος.

Με τα Χριστούγεννα αρχίζει το Δωδεκαήμερο. Δηλαδή οι γιορτές των δώδεκα ημερών που είναι από τις ωραιότερες της Λαογραφίας μας. Τα Χριστούγεννα είναι από η μία από τις πέντε Δεσποτικές γιορτές. Δηλαδή τις γιορτές που είναι αφιερωμένες στον Δεσπότη Χριστό. Γέννηση - Βάφτιση - Σταύρωση - Ανάσταση - Ανάληψη. Το Δωδεκαήμερο στη λαογραφία μας βγαίνουν οι καλικάντζαροι - δηλαδή τα μικρά πνεύματα του κακού που είναι καταχωνιασμένα στη γη και πριονίζουν το δέντρο της ζωής για να το ρίξουν. Στις 24 που είναι έτοιμο να κοπεί γεννιέται ο Χριστός και το δέντρο ξαναγίνεται. Οι Καλικάντζαροι αγανακτισμένοι φανερώνονται, στη γη μπαίνουν στα σπίτια από την καπνοδόχο και κάνουν τα πάντα άνω- κάτω. Μαγαρίζουν τα φαγητά, ανακατεύουν το αλεύρι με τη ζάχαρη και το αλάτι, μπερδεύουν τα παπούτσια των

παιδιών, χαλάνε τα παιγνίδια τους κλέβουν τη μπουγάδα. Άλλα εκεί πάνω μπαίνει ο παπάς να αγιάσει τα σπίτια την παραμονή των Θεοφανίων και οι Καλλικάντζαροι τρομαγμένοι ξανακατεβαίνουν στα έγκατα της γης όπου αρχίζουν πάλι να πριονίζουν έως τα επόμενα Χριστούγεννα το δέντρο της ζωής.

Δεκέμβρης 1901-12. Ο Μαρκόνι στέλνει το πρώτο τηλεγράφημα επάνω από τον Ατλαντικό. Που να φανταστεί την εξέλιξη της τηλεφωνίας.

Δεκέμβρης του 1903 - Στις 17 οι αδελφοί Ράιτ πετούν για πρώτη φορά με διπλάνο - Η πτήση διαρκεί 1 λεπτό και διανύουν 850 πόδια δηλαδή κάπου 380 μέτρα. Πετάει-πετάει ο γάιδαρος; Και βέβαια πετάει!

1911 στις 14 Δεκέμβρη ο Ρόαλντ Αμούδσεν κατακτά τον Νότιο Πόλο. (Τον Βόρειο έχει ήδη κατακτήσει ο ναύαρχος Ρόμπερ Πύρη τι 1909) Τη σελήνη; Αυτή θα την κατακτήσει η Αμερική εξήντα χρόνια μετά!

1922. **Δεκέμβρης 30.** Ιδρύεται η Σοβιετική Ένωση που επιβάλλει την αθεϊσμα, αλλά 80 χρόνια μετά θα ομολογήσει όπως και ο Ιουλιανός ο παραβάτης (26 Ιουνίου 363) και τόσοι άλλοι «Νενικηκάς με Ναζωραίες» αναγνωρίζοντας το μάταιο των προσπαθειών του να επαναφέρει το Δωδεκάθεο της Αρχαίας Ελλάδος.

To 1929 ο Δρ. Τσαρλς Μπέιτς ανακαλύπτει την Ινδουλίνη σώζοντας έκτοτε εκατομμύρια διαβητικούς.

1948 **Δεκέμβρης** Διχοτομείται η Παλαιστίνη για να αποκτήσει πατριδα το Ισραήλ και από τότε ....Ο αγώνας των Παλαιστινών.

1952. Η πρώτη εγχείρηση αλλαγής φύλου στον Κρίστιαν Γιογκερσεν. Του κάνανε 2000 ορμονούχες ενέσεις και έξη εγχειρίσεις. Διότι η φύση δεν ανέχεται να τη διαστρέψουν.

1963. Ο Σεφέρης παίρνει το Νόμπελ λογοτεχνίας, 1967 **Δεκέμβρης 21.** Η πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς από το Κρίστιαν Μπάρναντ, ενώ το 1982 ο Δρ Ουίλιαμ Ντε Μπρις θα κάνει την πρώτη εμφύτευση τεχνητής καρδιάς.

Δεκέμβρης 2012. Η Ελλάδα ζει με την αγωνία του τι θα μας προκύψει με το νέο φορολογικό νομοσχέδιο! Ο θεός να βάλλει το χέρι του γιατί όσο το βάζουν οι εταίροι μας πάμε χαμένοι

Αυτά είναι μια συνοπτική σταχυολόγηση από τα πολλά και ενδιαφέροντα των όσων αναφέρονται στο συναξάρι του Δεκέμβρη.

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ"
Του Σταύρου Ιντζεγιάννη
ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ
ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ

Η χειροτονία εις Διάκονον του Μάρκου Τζανακάκη

Εις τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Πευκακίων και κατά τη διάρκεια της Αρχιερατικής Λειτουργίας, τελέσθηκε την περασμένη Κυριακή 2 Δεκεμβρίου η χειροτονία του Μάρκου (κατά κόσμο Μηνά Τζανακάκη) στον πρώτο βαθμό της Ιερωσύνης.

Την προηγουμένη ημέρα, Σάββατο 2 Δεκεμβρίου το απόγευμα τελέσθηκε εις το παρεκκλήσιο του Μεγάλου Βασιλείου (Μαυρομιχάλη 32) η μοναχική του κουρά από τον Αρχιμανδρίτη π. Αστέριο Χατζηνικολάου, πνευματικό υπεύθυνο της Αδελφότητος του Σωτήρος.

Του Αρχιερατικού συλλείτουργου προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος με συλλειτουργό τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πενταπόλεως κ. Ιγνατίο και πλειάδος κληρικών από όλη την Ελλάδα, μιας και ο νέος Διάκονος είναι μέλος

της Αδελφότητος του Σωτήρος.

Συμπροσευχόμενος στο Ιερό Βήμα ήτο και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κονίτσης κ. Ανδρέας.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Νικόλαος στην ομιλία του, αναφέρμενος στο νέο κληρικό του έδωσε ως ευχή τον τελευταίο στίχο του Κατά Μάρκον ευαγγελίου «εκείνοι δε εξελθόντες εκήρυξαν πανταχού, του Κυρίου συνεργούντος και τον λόγον βεβαιούντος διά των επακολουθούντων σημείων.»

Να κηρύττει δηλαδή το Ευαγγέλιο με τη βοήθεια του Θεού και να επιβεβαιώνει το κήρυγμα με τα θαύματα που θα γίνονται στις ψυχές των ακροατών του.

Ο νεοχειροτονηθείς κατέθεσε στο λόγο του όλη την ευαισθησία του. Είπε μεταξύ άλλων πόσο έντονες ήσαν οι εφηβικές του αναζητήσεις και πόσο έχει διδαχτεί από τα μέλη της Αδελφότητος που έζησαν «λάθε βιώσας» απ' τον κόσμο.

Ακόμη μίλησε για την ουσιαστική βοήθεια που δέχτηκε από τους πνευματικούς του πατέρες καθώς και τις ουσιαστικές πνευματικές συζητήσεις που είχε με τον Ιερομόναχο, τότε, π. Νικόλαο Χατζηνικολάου στο μετόχι του Βύρωνα.

Προσκυνηματική εκδρομή του Κέντρου Νεότητος της Ι.Μ. Λευκάδος στην Πάτρα

Προσκυνηματική εκδρομή στην πόλη μας πραγματοποίησε το περασμένο Σάββατο 1 Δεκεμβρίου το Κέντρο Νεότητος της Ιεράς Μητροπόλεως Λευκάδος με επικεφαλής τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλο.

Οι εκδρομείς επισκέφθηκαν προς προσκύνηση τον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέου και εν συνεχείᾳ μετέβησαν εις την Ιερά Μονή Ομπλού, παρά το δύσκολο της ημέρας λόγω της κακοκαιρίας που επικρατούσε. Επόμενος σταθμός ήτο η Ιερά Μονή Παναγίας της Γηροκομιτίσσης.

Γευμάτισαν στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Γενέσιο του Τιμίου Προδρόμου, στη Παραλία Πατρών.

ΦΩΤΟ: Μιχάλης Ζαφείρης

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος
Μαραγκούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ
τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515
E-mail: & ekklisiologos@gmail.com
- alexkoll@otenet.gr

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ
Ευρώπη 100 ευρώ
Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

«Δανείζει Θεώ ο ελεών πτωχόν»

Κάθε χρόνο πριν από τα Χριστούγεννα, γίνεται ο έρανος τής αγάπης. Σε κάθε ενορία οι πιστοί προσφέρουν από την καρδιά τους, ό,τι επιθυμούν, προκειμένου να απαλύνεται ο πόνος των συνανθρώπων μας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν πλείστες ανάγκες, ιδιαίτερα σήμερα πού η Πατρίδα μας λόγω τής σοβύστης κρίσεως διέρχεται δύσκολες ημέρες.

Έχω και άλλες φορές μιλήσει για το θέμα αυτό και πάντοτε θα μιλώ, αφού η ελεημοσύνη είναι εντολή τού Θεού. Λέγει ο Κύριος: «**Μακάριοι οι ελεήμονες ότι αυτοί ελεηθήσονται**» (Ματθ. ε' 7).

Οι καιροί μας δυστυχώς είναι δύσκολοι, και όλοι γνωρίζουμε ότι φτάσαμε μέχρις εδώ εξ αιτίας των αμαρτιών μας και τής αποστασίας μας από τόν Θεό, τής έλλειψης ηθικών αρχών και αξιών και τής ψεύτικης ευμάρειας, με την οποία ζήσαμε τα τελευταία χρόνια.

Η δοκιμασία αυτή πιστεύω ότι θα μάς κάνη περισσότερο ανθρώπους, και θα μάς δώστη την ευκαιρία να ανανήψωμε πνευματικά και να επανεντροχιασθώμεν.

Αυτές τις άγιες ημέρες που ο Θεός ταπεινώνεται και κατέρχεται, πτωχεύει και κενούται, αδειάζει δηλαδή, για να πλουτίσωμε εμείς, καλούμεθα να τον μιμηθούμε προσφέροντες αγάπη προς εκείνους, οι οποίοι ευρίσκονται εμπερίστατοι και αναζητούν τόπο να ακουμπήσουν το κεφάλι τους.

Μακάρι να μην υπήρχε ανάγκη να κτυπήσωμε την πόρτα σας και να ζητήσωμε την βοήθειά σας. Όμως η αγάπη προς τούς ενδείς και πάσχοντες αδελφούς μας, μας υποχρεώνει σε αυτή την ελάχιστη θυσία, μπροστά στην άκρα τού Θεού συγκατάβαση.

Επιθυμώ να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες για ό,τι θα πράξετε ενισχύοντας την προσπάθειά μας για την προσφορά προς τόν ίδιο τόν Κύριο, αφού «**δανείζει Θεώ ο ελεών πτωχόν**» (Παροιμ. ιθ'. 17), και να ευχηθώ ο Ελεήμων Κύριος να σας χαρίζη πλούσια τα ελέη Του και τούς οικτριμούς Του.

Γνωρίζω ότι θα υπάρξουν και οι αδιάφοροι στην πρόσκλησή μας αυτή, αλλά κανείς δεν υποχρεώνεται να πράξῃ κάτι, εφόσον δεν το θέλη από την καρδιά του. Όμως όλοι πρέπει να σκεπτώμεθα ανά πάσα στιγμή ότι οι καιροί αλλάζουν, και να ενθυμούμεθα τόν τόσο γνωστό Εκκλησιατικό ύμνο: «**Πλούσιοι εππώχευσαν και επείνασαν, οι δε εκζητούντες τον Κύριον, οικ ελαττωθήσονται παντός αγαθού**».

Επίσης, ίσως υπάρξουν και ορισμένοι οι οποίοι θα εκφρασθούν υποτιμητικά για την προσπάθεια αυτή, θα έλεγα δε και κάποιοι απρεπώς. Όμως και προς αυτούς απευθυνόμεθα εν αγάπη πατρική, προκειμένου να τούς υπενθυμίσωμε ότι ουδείς τούς αναγάγαζει να προσφέρουν, αλλά τούς παρέχεται η δυνατότης να ευεργετηθούν πνευματικά οι ίδιοι, ελεούντες τούς ελαχίστους αδελφούς των. Ακόμη, ότι τούς συγχωρούμε δια τα όποια μη επιτρεπτά σχόλιά τους, και παρακαλούμε τόν Κύριο να τους ελεή και να τούς φωτίζη, ώστε να σκέπτωνται και να ζουν πνευματικά.

Ο έρανος τής αγάπης στην Ιερά Μητρόπολή μας θα πραγματοποιηθή εφέτος στις 14, 15 και 16 Δεκεμβρίου, ημέρες Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή, ώστε να

χωμε την δυνατότητα να ενισχύσωμε κατά τις Άγιες ημέρες των Χριστουγέννων, όσους εκ των αδελφών μας έχουν προβλήματα, ακόμη και επιβιώσεως, και αντιμετωπίζουν πλείστες ανάγκες.

**Του Σεβ. Μητροπολίτου
Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ**

τής αγάπης και τής ειρήνης τού Θεού, δέν θά μπορέσωμε να προχωρήσωμε, ή τί λέγω; να επιβιώσωμε. Δεν είναι δυνατόν να βλέπωμε ανθρώπους να πεινάνε και να γυμνητεύουν και εμείς να αισθανόμεθα άνετα μέσα στη βόλεψη μας.

Έρχονται Χριστούγεννα.

Έχετε αντιληφθή πόσοι συνάνθρωποι μας δεν θα έχουν φαγητό; Πόσοι δεν θα έχουν την δυνατότητα να πάρουν τα απαραίτητα στα παιδιά τους; Έχετε σκεφθή πόσα παιδάκια λαχταρούν ένα δωράκι και δεν έχουν την δυνατότητα να το απολαύσουν, και από τα ματάκια τους τρέχουν δάκρυα πόνου και οδύνης; Θαρρώ πώς γνωρίζετε ότι κάποιοι αδελφοί μας δεν έχουν την δυνατότητα ούτε να ζεσταθούν αυτόν τόν χειμώνα. Είναι τραγικό, οδυνηρό, δυσβάσταχτο να ακούς ότι κάθονται μέσα στο σπίτι τις κρύες νύχτες, αλλά και τις ημέρες, τυλιγμένοι με κλινοσκεπάσματα για να αντιμετωπίσουν το ψύχος. Πώς καταντήσαμε στ' αλήθεια...! Ποιός πίστευε ότι θα έλθουν τέτοιες ημέρες, πόνου, ανέχειας, φτώχειας στην χώρα μας! Πώς κατήνησαν την Πατρίδα μας κάποιοι, που για χρόνια απεργάζοντο την εξαθλίωσή της!

Όμως, όταν υπάρχη πίστη στο Θεό, αγάπη και ενότητα, όλα αντιμετωπίζονται. Σήμερα δεν πρέπει να υπάρχη «δικό σου» και «δικό μου». Σήμερα όλα είναι για όλους. Το «ός μεν πεινά, ός δε μεθύει» είναι καταστροφικό, και εάν υπηρετήται από κάποιους, σίγουρα τούς οδηγεί στην κόλαση, από αυτήν εδώ την ζωή.

Απευθύνομαι ειδικά στους αδελφούς οι οποίοι έχουν την δυνατότητα, γιατί ο Θεός τούς χάρισε αγαθά, να βοηθήσουν εκείνους που δεν έχουν τα προς το ζην απαραίτητα. Ξέρετε, όταν έχωμε οικονομική άνεση, δύσκολα κατανούμε εκείνους οι οποίοι δεν έχουν στον ήλιο μοίρα. Γ' αυτό ο Κύριος είπε: «**ευκοπώτερόν εστι κάμηλον δια τρυμαλίας ραφίδος εισελθείν, ή πλούσιον εις την βασιλείαν τού Θεού εισελθείν**» (Μάρκ. ι', 25).

Άς βάλλουν κάποιοι το χέρι στην τσέπη, για να ελεγθούν από τόν Θεό. Τούς υπενθυμίζω ότι τα πλούτη δεν μάς ακολουθούν. Όλα είναι μάταια, ψεύτικα, απατηλά. Φεύγουν τόσο εύκολα, και είναι μεγάλες οι πιθανότητες κάποιοι πού σήμερα έχουν πολλά, αύριο να απλώνουν το χέρι αιτούντες βοήθεια.

Τολμώ να ζητήσω την βοήθεια όλων σας και να επειμείνω σε αυτό, καθ' όσον μπορώ να σάς κοιτάξω όλους στα μάτια, λέγοντάς σας ότι ουδέποτε είχα κάτι δικό μου, ή εκράτησα κάτι για τον εαυτό μου, ή εδημιούργησα προσωπική περιουσία. Με αυτήν την δυνατότητα, ή, αν θέλετε, με την ειλικρίνεια τής πνευματικής σχέσεως μεταξύ πνευματικού πατρός και πνευματικών τέκνων, απευθύνομαι προς όλους σας και σάς προσκαλώ στην πανστρατιά αυτή τής αγάπης τής τοπικής μας Εκκλησίας.

Αδελφοί μου, έρχονται Χριστούγεννα. Δώστε οιβολόν, και κερδίστε Ουρανόν. Δώστε αγάπη, και κερδίστε Παράδεισο. Δώστε θαλπωρή, και κερδίστε μισθόν εκατονταπλασίονα.

Καλά και ευλογημένα Χριστούγεννα!

Και άλλα πολλά θα ηδυνάμεθα να αναφέρωμε, τα οποία στους περισσοτέρους τυγχάνουν γνωστά, αφού όλοι μας γνωρίζουμε τα προβλήματα τού τόπου μας, και όλοι μας καθημερινώς γινόμεθα μάρτυρες μιας σκληρής πραγματικότητας.

Αγαπητοί μου, σήμερα ιδιαιτέρως χρειάζεται να κατανοήσωμε ότι πρέπει να βασιλεύσητο ο νόμος τής αγάπης και τής φιλανθρωπίας. Αν δεν είμεθα ενωμένοι μεταξύ μας εν τώ συνδέσμω

ΜΕ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ Η Ι.Μ. ΠΑΤΡΩΝ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

Βαρβάραν την Αγίαν τιμήσωμεν: εχθρού γαρ τας παγίδας συνέτριψε...

Με μεγαλοπρέπεια και εκκλησιαστική τάξη εορτάστηκε η εορτή της Αγίας Βαρβάρας της Μεγαλομάρτυρος από τον ομώνυμο Ιερό Ναό της Αγίας, που ευρίσκεται ως γνωστό στο κέντρο της πόλεως μας.

Την παραμονή της θρησκευτικής πανηγύρεως τελέσθηκε Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας, όπου τον Θείο Λόγο κήρυξε ο Αρχιμανδρίτης π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος, προϊστάμενος του Μητροπολιτικού Ναού της Ευαγγελιστρίας.

Παραθέτουμε τα κυριώτερα σημεία του εμπνευσμένου κηρύγματος του π. Αμβροσίου.

Άδελφοί και πατέρες,

Ακούγα τις καμπάνες της ενορίας μας να ηχούν χαρμόσυνα καί σκεπτόμουν, γιατί η Εκκλησία προβάλλει τόσο πολύ τούς Αγίους μας; Ποιος ο λόγος των πανηγύρεων, τών λιτανειών, τών στολισμών και τών ποικίλων τιμών καί εκδηλώσεων πρός τιμήν των Αγίων; Γιατί κάθε ημέρα εορτάζουμε τόσους Αγίους; Ποιο σκοπό εξυπηρετεί η ετήσια ανακύλωση τών εορτών; Συγκεκριμενοπόίησα τίς σκέψεις μου σέ τρεις απαντήσεις, πού η εμβάθυνση σέ αυτές έχουν πολύ νά μάς αφελήσουν:

Πρώτον. Οι Άγιοι είναι οι ακριβείς τηρητές καί εκπληρωτές τού Ευαγγελίου. Είναι η συνέχεια τού Χριστού στό κάθε ιστορικό παρόν. Είναι η ζωντανή καί επαναλαμβανόμενη απόδειξη ότι η μίμηση τού Χριστού είναι εφικτή από κάθε άνθρωπο, κάθε εποχής καί κοινωνικής, οικονομικής, ηλικιακής ή άλλης ομάδος.

Δεύτερον. Είναι οι Άγιοι μας τά πρότυπα γιά τά μέλη τής Εκκλησίας. Κάθε άνθρωπος, κάθε ενορία, κάθε πόλη έχει κάποιον προστάτη, έχει πρότυπο, είναι οι Άγιοι. Είναι οι κατ' εξοχήν επιτυχημένοι άνθρωποι. Όλοι έχουμε ανάγκη από πρότυπα καί τά αναζητούμε. Δυστυχώς, αλλά πολύ συνθισμένα τά αναζητούμε σέ λάθος ανθρώπους, σε λάθος τρόπους ζώντας καί σκέψης.

Τρίτον. Οι Άγιοι είναι οι βοηθοί μας γιά τήν επίτευξη τού αληθινού σκοπού τής επίγειας ζωής μας, πού είναι η αγιότητα. Αναρωτιόμαστε συχνά πώς θά καταφέρουμε στους δύσκολους καί αντιπνευματικούς καιρούς μας να ζήσουμε ευάρεστα στο Θεό καί στους αδελφούς μας; Να, οι Άγιοι είναι δίπλα μας. Γι αυτό χτίζουμε Ναούς τους, γι αυτό ιστορούμε και τοποθετούμε παντού τις εικόνες τους, γιά να τούς βλέπουμε πού απλώνουν προς εμάς το χέρι τους καί νά λαμβάνουμε βοήθεια καί δύναμη.

Όλα όσα προείπαμε πρέπει νά τά μεταφέρουμε στήν

ζωή μας καί νά θέσουμε βασικά ερωτήματα στόν εαυτό μας.

Πιστεύουμε αληθινά στο Ευαγγέλιο τού Χριστού; Θέλουμε πραγματικά να γίνει ο οδηγός τής επίγειας πορείας μας. Άν το πιστεύουμε καί τό θέλουμε, τότε θα το εφαρμόσουμε.

Ακόμη άς αναρωτηθούμε πόσο θέλουμε νά μοιάσουμε στούς Αγίους μας; Τούς θεωρούμε πρότυπά μας ή απλώς τούς τιμούμε εθιμικά, ως κάποια αξιοθαύμαστα αλλά απόμακρα από τη ζωή μας πρόσωπα; Και ως συνέπεια τών παραπάνω πόσο αγωνιζόμαστε γιά να τους μιμηθούμε;

Αλλά και ως γονείς ή παππούδες καί γιαγιάδες, ως παιδαγωγοί, ως μέλη τής Εκκλησίας καί τής κοινωνίας πόσο μπορούμε να πούμε ότι δίνουμε σωστά πρότυπα στα παιδιά μας; Και κάτι πιο ουσιαστικό: Είμαστε σωστά πρότυπα εμείς οι ίδιοι;

Και τέλος ποιά είναι η σχέση μας με τούς Αγίους μας; Ζητούμε τή βοήθειά τους; Καλλιεργούμε τήν Αγιοπαράδοτη σχέση μαζί τους; Τήν μεταλαμπαδεύουμε

στά παιδιά καί τά εγγόνια μας; Παλαιότερα η όλη ζωή μας ήταν συνδεμένη άρρηκτα με τις εορτές τού Κυρίου μας καί τών Αγίων; Όπως στο κέντρο τών πολέων, τών χωριών καί τών συνοικιών ήταν οι Εκκλησίες, έτσι και η ζωή τών ανθρώπων ήταν συνυφασμένη με την παρουσία τών Αγίων μας. Μού έλεγε ένας ευλαβέστατος Ιερέας σε κάποιο μεγάλο προσκύνημα τής Πατρίδος μας: «Έμειναν οι Άγιοι μας χωρίς δουλειά στήν άπιστη καί ολιγόπιστη κοινωνία μας».

Άδελφοί μου,

Η εποχή μας είναι γεμάτη δυσκολίες. Όμως οι δυσκολίες αυτές αιχάνουν, διότι χάσαμε τις εσωτερικές μας αντιστάσεις, αποδυναμώθηκαμε πνευματικά. Έχουμε ανάγκη από ολοκληρωμένους πνευματικά ανθρώπους δηλαδή από Αγίους. Χρειαζόμαστε Αγίους για να κρατήσουν την φλόγα τής αληθινής Πίστης και να φωτίσουν καί να παρηγορήσουν την εποχή μας. Μην περιμένουμε να αλλάξουν οι άλλοι γύρω μας.

ΠΑΖΑΡΙ ΓΝΗΣΙΩΝ ΣΠΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΣΙΤΙΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώνεται, ότι στην ισόγειο αίθουσα του Πνευματικού μας Κέντρου (είσοδος από οδό Καποδιστρίου) θα λειτουργεί έ κ θ ε ση – π α ζ α ρι ποικίλων και γνησίων σπιτικών προϊόντων (ποικιλία γλυκών, κουταλιού, μαρμελάδες, ελιές, τραχανάδες, λαζανιά, τουτουμάκια, τοματοπολτός, φρέσκο ελαιόλαδο, παραδοσιακά κρασιά, ξηρούς καρπούς κ.α.).

“Όλα αυτά τα προϊόντα είναι φτιαγμένα από ευεσβείς ενορίτσες οι οποίες τα προσέφεραν προκειμένου να ενισχυθεί οικονομικά το πρόγραμμα σίτισης των απόρων ενοριτών μας.

Θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική καί τιμητική η επίσκεψη σας στο ενοριακό μας παζάρι γιατί με τον τρόπο αυτό θα ενισχύσετε σημαντικά την ανθρωπιστική προσπάθειά μας για τη σίτιση των απόρων συνανθρώπων μας.

Θα παραλειψή αν δεν επιανούσαμε καί δεν ευχαριστούσαμε τις νοικοκυρές της Ενορία μας, οι οποίες με πολλή χαρά καί ενθουσιασμό ετοίμασαν και πρόσφεραν τους καρπούς της αγάπης τους για τους πεινώντας καί διψώντας αδελφούς μας.

Το παζάρι θα λειτουργεί καθημερινά από τις 3 μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου καί ώρα 4 – 7 μ. μ.

Καλές Γιορτές καί σας περιμένουμε!

ρω μας. Άς αλλάξουμε πρώτα εμείς καί κοντά σε εμάς θα υποστούν την καλή αλλοίωση πλήθος ανθρώπων. Ο Θεός μέσα από την ιερά μνήμη τών Αγίων μάς καλεί προσωπικά τον καθένα να Τον πλησιάσουμε καί να ζήσουμε την μεταμόρφωσή μας.

Αναφέρεται ότι στήν αρχαία Αθήνα στήν Ακαδημία τού Πλάτωνος υπήρχε βωμός πρός τιμήν τού ήρωας Προμηθέως, ο οποίος σύμφωνα με τήν μυθολογία, ευεργέτησε τούς ανθρώπους φέροντάς τους τή φωτιά, τήν οποία δολίως έκλεψε από τόν θεό Ήφαιστο. Πρός τιμήν του διοργανώνονταν αγώνες λαμπαδηδρομίας. Νικήτης τής ορισμένης διαδρομής ήταν όχι απλώς ο πρώτος αλλά οποιος έφθανε πρώτος μέ αναμμένη τήν λαμπάδα του.

Η ιστορία αυτή έχει στην περίπτωση τής σημερινής εορτής τής Αγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας ένα σαφή συμβολικό χαρακτήρα. Η Αγία Βαρβάρα, αυτή η χαρισματική αγιασμένη κόρη κράτησε τήν φλόγα τής πίστεως στό Χριστό μέχρι τέλους αναμμένη μέ πολλές θυσίες, κόπους καί τέλος με τήν ίδια της τή ζωή. Η θυσία της δεν πήγε χαμένη, διότι καί η ίδια αγάλλεται καί δοξάζεται στον Ουρανό αλλά καί χιλιάδες ανθρώπους επί εκατοντάδες χρόνια ωφελεί, ευεργετεί καί εμπνέει.

Ας κρατήσουμε ο καθένας μας πάση θυσία τήν λαμπάδα τής πίστεως αναμμένη, μέχρι τέλους. Καί άς μεταδούμε τό φώς της, όπως καί η Αγία Βαρβάρα έπρατε,

στούς γύρω μας. Τότε θα έχει μέλλον η κοινωνία μας. Τότε θα βρούμε τήν αληθινή χαρά μέσα μας, πού προμητεύεται τήν άληκτη χαρά τής Ουρανίας Βασιλείας.

* Την ίδια ημέρα το βράδυ τελέσθηκε Ιερά Αγρυπνία εις την οποία προέστη καί ομήλησε ο π. Περικλής Ρίπης, εφημέριος του Ιερού Ναού Παντοκράτορος.

* Ανήμερα τής εορτής, στην πανηγυρική Θείαν Λειτουργία προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος με συλλειτουργούς, τον π. Αμβρόσιο Γκουρβέλο, τον προϊστάμενο του Ναού Πρωτοπρεσβύτερο π. Γερασιμάγγελο Στανίτσα, τον συνεφημέριο του Πρωτοπρεσβύτερο π. Κων/νο Χριστοδουλόπουλο καί τους Διακόνους Σεραφείμ Αργυρόπουλο καί Ιωάκεμό Σταματόπουλο.

Τον Θείο Λόγο κήρυξε ο Σεβασμιώτατος, ο οποίος αναφέρθηκε στην πνευματική άθληση της τιμωμένης Αγίας καί στο μαρτύριο της.

Τόνισε ιδια

Λιτάνευση της Ιεράς Εικόνος του Αγίου Ανδρέου το 1958

Τα δύο αυτά φωτογραφικά στιγμιότυπα, είναι από τη Λιτάνευση της Ιεράς Εικόνος του Αγίου Ανδρέου στις 30 Νοεμβρίου του 1958. Την εποχή εκείνη η διαδρομή της Λιτανεύσεως ήτο διαφορετική, περιλαμβάνοντας και την πλατεία Γεωργίου. Αξιοσημείωτο είναι ότι η εικόνα του Αγίου περιφέρετο

- όπως παρατηρούμε - ολόκληρη μαζί με την ξυλόγλυπτη βάση της, από τους στρατευμένους του Πολεμικού Ναυτικού.

Ευχαριστούμε θερμά τον π. Ανδρέα Πολίτη (εφημέριο Ι. Ν. Αγ. Γερασίμου Πατρών), που μας πρόσφερε τις φωτογραφίες προς δημοσίευση.

ΔΩΡΕΑΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε. ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Σε άλλη μία δραστηριότητα αγάπης προχωρούν οι εφημέριοι του Ιερού Ναού Παντοκράτορος. Συγκεκριμένα θα λειτουργήσει δωρεάν φροντιστήριο για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου που θα διδάσκουν εθελοντές καθηγητές Μ.Ε. Όλοι όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν, ας επι-

κοινωνήσουν στα παρακάτω τηλέφωνα:

1. π. ΠΕΡΙΚΛΗΣ 6945465713
2. κ. ΜΠΙΛΙΑΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ 2610279333, 6974796095
3. κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΝΤΙΝΟΣ 2610620860, 6974453863

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΩΚΙΔΟΣ, ΕΙΝΑΙ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΟ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ, ΚΥΡΟ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ ΒΕΝΕΤΟΠΟΥΛΟ

Επί τη συμπληρώσει εκατονταετίας από της γεννήσεως του

Το ημερολόγιο 2013 της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδος, είναι αφιερωμένο στον Μακαριστό Μητροπολίτη της, κυρό Χρυσόστομο Βενετόπουλο, Πατρινό στη καταγωγή, επί τη συμπληρώσει εκατονταετίας από της γεννήσεώς του.

Οι άγιοι Αρχιερείς, Μάνης κ. Χρυσόστομος, Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ιερεμίας, ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών Αρχιμανδρίτης π. Συμεών Χατζής, άλλοι κληρικοί και ο λαϊκός πρώην Δ/ντης Γυμνασίου κ. Ιωάννης Ζουμάς αναφέρουν στο ημερολόγιο τα χαρίσματα και τις αρετές του αιοδίμου Ιεράρχου. Τον κ. Ζουμά θερμώς ευχαριστούμε, δια την αποστολή του εντύπου.

Το εξώφυλλο κοσμείται από φωτό του Ιεράρχου, ενώ η εικόνα του οπισθοφύλου από την Αρχιερατική του μίτρα η οποία ήτο ευλογία του εκ Δημιτσάνας μακαριστού από Πατρών Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάστης Ελλάδος κυρού Θεοκλήτου Β' (Παναγιωτόπουλου).

Η καλλιτεχνική επιμέλεια του καλαίσθητου αυτού ημερολογίου, είναι παραγωγή του εκδοτικού οίκου "Σαΐτης", ο οποίος ειδικεύεται στα εκκλησιαστικά έντυπα και όχι μόνο.

Εμείς παρουσιάζουμε σήμερα τη τοπιθέτηση του Πρωτοσυγκέλλου της Ι. Μ. Πατρών π. Συμεών Χατζή με θέμα: "Ο Μητροπολίτης Φωκίδος Χρυσόστομος ως Ιεροκόρητος Ιωαννίνων", ο αιοδίμος Ιεράρχης είχε διετελέσει Ιεροκόρητος της Ι.Μ. Ιωαννίνων.

Όταν ο μεγάλος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάστης Ελλάδος, ο από Ιωαννίνων, Σπυρίδων (Βλάχος), που αγαπούσε πολύ τα Ιωαννίνα, μετέθετε τον Ιεροκήρυκα π. Χρυσόστομον Βενετόπουλον από τας Πάτρας εις Ιωαννίνα, δεν μπορούσε ασφαλώς να υποψιασθή πόσο σημαντική θα ήτο διά την ηπειρωτικήν πρωτεύουσαν η απόφασίς του αυτή και πόσο θα άλλαζε επί το καλύτερον την όλην εκκλησιαστικήν κατάστασιν της ιστορικής πόλεως των Ιωαννίνων αυτή η μετάθεσης. Με την έλευση του π. Χρυσόστομου εις τα Ιωαννίνα ολόκληρη η θρησκευτική ζωή της πόλεως και της μητροπόλεως των Ιωαννίνων αναζωγονήθηκε. Νέος πνευματικός άνεμος ανέψυξε τις καρδιές των χριστιανών της περιοχής. Απλοί και μορφωμένοι έτρεχαν εις τους Ναούς διά να ακούσουν τον μελισταγή νέον Ιεροκήρυκα. Νέοι πολλοί, αμφοτέρων των φύλων, αποτελούσαν την «συνοδεία» του. Ο μεγάλος Μητροπολιτικός Ναός των Ιωαννίνων έδειχνε πολύ μικρός, διότι δεν επαρκούσε να χωρέσῃ το πυκνόν ευλαβές ακρο-

ατήριον των απογευματινών καθ' εκάστην Κυριακήν Κηρυγμάτων του.

Όλοι ωμίλουν με θαυμασμό διά τον δεινόν Ιεροκήρυκα που απέκτησε η πρωτεύουσα του ακριτικού και μεγάλου Νομού των Ιωαννίνων.

Μεταξύ των ακροατών του πάντοτε, ο καλύτερος και επιφανέστερος και ρητορικώτερος Δικηγόρος των Ιωαννίνων Γεώργιος (Γούλας) Κωνσταντινίδης, που συμπεριλαμβάνετο μεταξύ των πολυαρίθμων «θαυμαστών» του και πνευματικών του τέκνων.

Ο π. Χρυσόστομος, ως Ιεροκήρυξ, μαγνήτιζε τον κόσμον. Με την μορφή Του, την παρουσία Του, την συμπεριφορά Του, με την ιεροπρέπειά Του, με το φιλακόλουθό Του, με την ευταξίαν που ήθελε να επικρατήσῃ στην τέλεσι της Θείας Λειτουργίας και όλων των Ιερών Ακολούθων.

Υπήρξε άλλωστε ένα από τα εκλεκτότερα πνευματικά αναστήματα του μεγάλου Γέροντος των Πατρών, του αειμήστου π. Γερβασίου Παρασκευοπούλου. Τον εσέβετο ο μακαριστός Μητροπολίτης τον π. Γερβάσιο πολύ. Το πνευματικόν ημερήσιον πρόγραμμά Του εκείνος Τού το είχε καταρτήσει και το τηρούσε σ' όλη του τη ζωή.

Αγαπούσε πολύ την Πάτρα και το Μοναστήρι του, την Ι. Μονή της Παναγίας της Γηροκομιτίσσης. Ανεφέρετο συχνά σ' αυτό και στον Ηγούμενό του, τον π. Αρτέμιο Δρόσο, που ηγουμένευσε σ' αυτό επί 50ετίαν περίπου. Όταν ήλθα να υπηρετήσω την Εκκλησία εις την πόλιν των Πατρών, διεπίστωσα την αγάπη και τον σεβασμό,

που έτρεφαν εις τον πρόσωπό Του οι Πατρινοί, κληρικοί και λαϊκοί, αλλά και Τον εδικαίωσα διά τον συναισθηματικόν Του δεσμόν με το Γηροκομείο και την Πάτρα.

Ο σύνδεσμός μου με τον Μητροπολίτην Χρυσόστομον υπήρξε στενός από τα παιδικά μου χρόνια. Επηρέασε, ίσως όσο κανείς άλλος περισσότερο, τη ζωή μου.

Ο θάνατός του ή καλύτερα η εκ της παρούσης ζωής μετάστασής του εις την άλλην ζωήν δεν διέκοψε αυτον τον σύνδεσμον.

Ζουν μέσα μου η μορφή του και ο λόγος του, οι συμβουλές και οι παιδαδωγικές εν Χριστώ και διά τον Χριστόν παρατηρήσεις και υποδείξεις του. Πόσο θα ήθελα να μη μέχει ξεχάσει και ΕΚΕΙΝΟΣ!

Ευχαριστώ
π. Συμεών
Ηγούμενος Ι. Μονής Γηροκομείου
Ιωαννίτης

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια σελίδος:
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Η Εορτή του Αγίου Νικολάου στην Αφρική

* Είχαν τη δυνατότητα οι τηλεθεατές, από τον τηλεοπτικό σταθμό της 4Ε να παρακολουθήσουν το πρωί της Πέμπτης 6 Δεκεμβρίου σε απευθείας σύνδεση την Πατριαρχική Θεία Λειτουργία από τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου στην πρωτεύουσα του Κονγκό, στην Κινσάσα της Αφρικής, προεξάρχοντος του Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου του Β'.

Το κοινό είχε τη δυνατότητα να συναντήσει για λίγο την απλή κι άδολη πίστη των νεοφύτων του Κονγκό! Οι τηλεθεατές βίωσαν πρωτόγνωρες εμπειρίες κοντά στους Ορθοδόξους αδελφούς μας στην Αφρική.

Χθες, Παρασκευή 7 Δεκεμβρίου το απόγευμα, η 4Ε μετάδωσε σε απευθείας και πάλι σύνδεση τον Πατριαρχικό Εσπερινό από τον Ι. Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στο Λουμπουμπάσι του Κονγκό.

* Όμως, τεχνολογική πρόσδοτη παρατηρεί κανείς και στον τηλεοπτικό σταθμό της τοπικής μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ", αφού υπάρχει πλέον η δυνατότητα η απ' ευθείας τηλεοπτική μετάδοση αρκετών εκδηλώσεων, προς το παρόν από Ιερούς Ναούς που εδρεύουν στο κέντρο της πόλεως.

Αξίζει κάθε έπαινος στον Σεβασμιώτατο κ.κ. Χρυσόστομο και στον Δ/ντη του, Αρχιμανδρίτη π. Χρύσανθο Στελλάτο, γι' αυτήν τους τη πνευματική προσφορά προς τους πιστούς.

Μας συγκίνησε η αγάπη των αναγνωστών μας

Κρίναμε σκόπιμο το περασμένο τεύχος της εφημερίδος μας, Σάββατο 1η Δεκεμβρίου, να κυκλοφορήσει λίγο αργότερα λόγω της τοπικής αργίας επί τη εορτή του Αγίου Ανδρέου, την Παρασκευή 30 Νοεμβρίου.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι αναγνώστες μας να μην παραλάβουν το πρωί του Σαββάτου τον "Εκκλησιολόγο", αλλά η διακίνησή του να ξεκινήσει αργά το μεσημέρι

Οι Ιεροψάλτες τίμησαν τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό

Ο Σύλλογος Ιεροψαλτών Πατρών και Περιχώρων «Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός» εόρτασε και φέτος την μνήμη του προστάτη του συλλόγου με ιδιαίτερη λαμπρότητα, την Τρίτη 4 Δεκεμβρίου 2012 εις τον Ιερό Ναό του

Άγιος Διονυσίου Πατρών, όπου και πραγματοποιήθηκε πανηγυρικός εσπερινός μετ' αρτοκλασίας, στον οποίο χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας **Κ.Κ. Χρυσόστομος**.

Στην ακολουθία του εσπερινού τα αναλόγια του ναού πλαισιώθηκαν από Πρωτοψάλτες και Λαμπαδαρίους της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, οι οποίοι τίμησαν τη μνή-

μη του Οσίου Ιωάννου του Δαμασκηνού.
Μετά το πέρας του εσπερινού ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών **Κ. Χρήστος Τερέζης** μάλιστε με θέμα «Λειτουργικές τέχνες και Λογική λατρεία». Η ανάπτυξη του θέματος ανέδειξε την σημασία και την χρησιμότητα των λειτουργικών τεχνών και ιδιαίτερα της ψαλτικής τέχνης στις λατρευτικές συνάξεις της Εκκλησίας μας.

Ο κ. Τερέζης εξέπληξε ευχάριστα με τις προσεγγίσεις του, προκαλώντας το ενδιαφέρον στους ακροατές να γνωρίσουν βαθύτερα τον πλούτο της θεολογικής παράδοσης των Πατέρων, και να αγαπήσουν το κάλλος της υμνογραφίας και της θείας λατρείας.

Την εορτή έκλεισε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

μας, αφού ευλόγησε τη σύναξη και ευχαρίστησε τον Πρόεδρο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον

κόσμο που παραβρέθηκε μαζί με τους Ιεροψάλτες εις τον ων Ιερό Ναό για να τιμήσουν τον Όσιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό.

Θρησκευτική υποκρισία

Ι' Λκ 13,10-17

Ο Ιησούς Χριστός είχε πει ότι ήρθε στον κόσμο, όχι για να καταργήσει το μωσαϊκό νόμο και τους προφήτες, αλλά για να τους συμπληρώσει. Τη νομοθεσία όμως για το Σάββατο την κατήργησε και την αντικατέστησε με την Κυριακή, την ημέρα της αναστάσεως του. Ένα πρώτο πλήγμα κατά της αργίας του Σαββάτου βλέπουμε να επιφέρει στο ευαγγέλιο της Ι' Κυριακής του Λουκά.

Ο Ιησούς δίδασκε το Σάββατο εκείνο στη συναγωγή, μια αιθουσα σε στυλ περίπου στημερινού ναού, όπου συνάζονταν οι Ιουδαίοι και διάβαζαν το νόμο ή τις προφητείες. Ήταν ακόμη αρχή της κηρυκυτής του δραστηριότητος και οι αρμόδιοι του επέτρεπαν να μπαίνει και να διδάσκει. Αργότερα θα τον πετάξουν έως. Προφανώς, την ώρα που δίδασκε, παρατήρησε στο ακροατήριο να στέκεται μια γυναίκα, που από συνέργεια ακαθάρτου δαιμονικού πνεύματος έπασχε από μια ασθενεία δεκαοχτώ χρόνια. Συγκεκριμένως είχε κυρτωθεί η σπονδυλική της στήλη τόσο, ώστε να μην μπορεί να ορθώσει το σώμα της και το κεφάλι της.

Όταν την είδε, την πόνεσε, και, αφού διέκοψε τη διδασκαλία για λίγα λεπτά της ώρας, στράφηκε ευγενικά προς το μέρος της και της είπε: Γυναίκα, από τη στιγμή αυτή είσαι ελεύθερη από την ασθένειά σου. Και βάζοντας πάνω της τα χέρια του, όρθωσε εκείνη το σώμα της και δόξαζε το Θεό για τη θεραπεία της.

Με την ενέργεια αυτή ο Ιησούς κέρδισε την εμπιστοσύνη και το θαυμασμό όλων όσους ήταν μέσα στη συναγωγή. Η ενέργεια έδειξε πολλά. Έδειξε ότι δεν λέει μόνο υπέροχα λόγια, αλλά κάνει και θαυμαστά έργα, ότι έχει μόνος αυτός τη δύναμη να κάνει τέτοια έργα, ότι συμπονάει το συνάνθρωπο, ότι μπροστά στον ανθρώπινο πόνο δεν λογαριάζει την αργία του σαββάτου ούτε τις τυχόν αντιδράσεις των θρησκευτικών αρχόντων, ότι είναι ο αρμόδιος και ο μοναδικός νομοθέτης που μπορεί να δίνει άλλη χροιά στο Σάββατο, χροιά αγάπης και συμπόνιας, ή και να καταργεί την αργία του, που είχε εκτιληρώσει πια τον προορισμό της. Όλ' αυτά τα κατάλαβαν οι παριστάμενοι και θαύμασαν τον Ιησού και χάρηκαν για τη θεραπεία της ταλαιπωρης γυναίκας.

Δεν χάρηκε μόνο ο αρχισυνάγωγος. Άλλα και αγανάχτησε, ο υπερευαίσθητος, διότι έγινε η θεραπεία ημέρα Σάββατο. Και αποτάνθηκε στο λαό και είπε: Έξι μέρες την εβδομάδα μπορούμε να εργαζόμαστε. Σ' αυτές να έρχεσθε και να θεραπεύεστε, και όχι την ημέρα του Σαββάτου.

Αλήθεια, ποιός θα τους θεράπευε; Ο αρχισυνάγωγος; Όχι, βέβαια, σίγουρα εννοούσε ότι θα τους θεράπευε ο Χριστός. Ωραία, αλλά τον ρώτησε, αν ο Χριστός θα είναι τις άλλες μέρες της εβδομάδος στη συναγωγή; Πώς μίλησε εκ μέρους του; ως εκπρόσωπό του; Και πότε τον έχρισε ο Χριστός εκπρόσωπό του; Κι έπειτα, πως λέει στο λαό να πηγαίνουν τις άλλες μέρες πλην Σαββάτου, αφού η συναγωγή ήταν

ανοιχτή μόνο το Σάββατο;

Στα λόγια του αρχισυνάγου Κρύβεται ένας κίβδηλος σεβασμός στην αργία του Σαββάτου και ένας ασυγκράτητος φθόνος κατά του Ιησού, γιατί αυτός και οι όμοιοι του δεν μπορούσαν να κάνουν τέτοια θαυμαστά πράγματα, ούτε να πουν τέτοια αυθεντικά λόγια. Μπροστά του ήταν νάνοι. Δεν μπορούσαν ν' ανεχθούν τη δόξα του Χριστού. Κρύβεται ακόμη στα λόγια του και μία πέτρινη σκληρότητα προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Βέβαια δεν τόλμησε ν' αντιλέξει στο Χριστό, ο γενναίος. Άλλα τα έλεγε στο λαό, για να τ' ακούσει εκείνος. Ενδειχει και αυτό της σκολιότητος του χαρακτήρος του. Χρησιμοποίησε δε και ένα λεκτικό τρικ, διότι δεν είναι το ίδιο πράγμα τα δύο αυτά εργασία και θεραπεία. Η εργασία δεν έχει επείγοντα χαρακτήρα. Μπορεί κάποιος ν' αναβάλει την εργασία του και μια και δυο

και περισσότερες μέρες. Τη θεραπεία όμως δεν την αναβάλλει ο άρρωστος ούτε λεπτό, όταν μάλιστα βρίσκει το θεραπευτή του, κι όταν μάλιστα τον προσκαλεί ο ίδιος ο θεραπευτής.

Εν πάσῃ περιπτώσει ο Κύριος δεν τον άφησε αναπάντητο, αλλά τον αποστόμωσε. Του λέει: Είσαι υποκριτής. Δείχνεις μεν να σέβεσαι την αργία του Σαββάτου, αλλά στην πραγματικότητα το υποτιμάς. Διότι με τις αλλοπρόσαλλες και γελοίες ερμηνείες, που δίνετε στο νόμο και συ και οι όμοιοι σου γραμματείς, επιπρέπετε το Σάββατο στον καθένα να οδηγήσει το βόδι του ή το γαιδούρι του στη σέρνα για να το ποτίσει. Και αυτή εδώ η γυναίκα, κόρη του προπάτορος Αβραάμ, δεμένη 18 χρόνια από το σατανά με τη βαρειά αρρώστια, δεν έπρεπε, κατά τη γνώμη σου, να λυθεί την ημέρα του Σαββάτου; Σα να του έλεγε: Πιο πολλή αξία έχει το ζώο από τη γυναίκα; Έτσι τιμάς το Σάββατο; Δεν ντρέπεσαι που μας κάνεις και το θεοσεβή;

Η μετωπική αυτή επίθεση του Ιησού κατά του υπεύθυνου της συναγωγής και των ομοίων του, που ήταν εκεί, τους καταντόρπισε, ενώ ο λαός χαιρόταν για όλα τα ξέα τιμής και επαίνων, που έκανε ο Ιησούς, φιμώνοντας τους ψευδουλαβείς

Μέσα στο χώρο των θρησκευμένων υπάρχει και σήμερα μπόλικη υποκρισία και αφθονος θρησκευτικός ταρτούφισμός, παρ' όλο που πέρασαν 2.000 χρόνια από το ριζοσπαστικό κήρυγμα του Χριστού. Τα λόγια και τα έργα του Χριστού αυτοί τα θεωρούνται τιποτένια, και τα ανθρώπινα, δηλαδή τα δικά τους, τα καμώματά τους, τα θεωρούν θρησκεία (= εθελοθρησκεία). Και αυτοχρίζονται ευλαβείς, θεοφοβούμενοι, ορθόδοξοι, διορατικοί. Κατασκευάζουν θρησκεία στα μέτρα τους και στα μέτρα των θαυμαστών τους. Στην ουσία όμως μάχονται κατά του Θεού. Άλλα δεν πρέπει να λησμονούν ότι ο Θεός δεν τα «σηκώνει» αυτά. Στον κατάλληλο καιρό θα μάθουν τι σημαίνει «συνθλάσθαι».

ΤΟ ΚΟΜΠΟΣΚΟΙΝΙ

Πριν από πολλά χρόνια, ένας φτωχός μοναχός σκέφτηκε να επιβάλει «κανόνα» στον εαυτό του και έτσι πήρε ένα κορδόνι και έφτιαξε κόμπους με σκοπό σε κάθε κόμπο να λέει μια προσευχή. Ο διάβολος όμως έλυνε τους κόμπους με αποτέλεσμα ο μονάχος να αναβάλει συνεχώς τον «κανόνα».

Άγγελος Κυρίου εμφανίστηκε ένα βράδυ και έδειξε στον μοναχό τον τρόπο να φτιάχνει κόμπους τους οποίους ο διάβολος δεν θα μπορούσε να λύσει. Οι κόμποι αυτοί ήταν σε σχήμα αλλεπάλληλων σταυρών

Της Αναστασίας Κούκα

με αποτέλεσμα ο διάβολος να μην μπορεί να τους ακουμπήσει. Έτσι δημιουργήθηκε το κομποσκοίνι..

Τα χρώματα και τα μεγέθη ποικίλουν. Μικρά, μεγάλα, βραχιόλια, δαχτυλίδια, διακοσμημένα με χάντρες ανάμεσα στους κόμπους... πάντα όμως δημιουργημένα να τους κόμπους του Αγγέλου!

Πολλοί, αν όχι όλοι, οι Χριστιανοί έχουν τουλάχιστον ένα κομποσκοίνι «για ευλογία». Άλλοι το έχουν πάντα στην τσάντα τους, άλλοι το φορούν σαν βραχιόλι «για μόδα» α

Στη μνήμη του Αγίου Σπυρίδωνος (+12 Δεκεμβρίου)

«Χαίροις Τριμυθούντος η καλλονή

Χαίροις Κερκυραίων ο σοφώτατος ιατρός...». Στο παραπάνω Μεγαλυνάριο ο Άγιος Σπυρίδων χαιρετίζεται από τον υμνογράφο ως η «καλλονή», δηλαδή το κλέος και η δόξα της Τριμυθούντος, αφού με την αγιότητα της ζωής και το φιλάνθρωπο έργο του, πλούτισε τον τόπο της καταγωγής του, το ηρωικό και όμορφο νησί της Κύπρου. Συγχρόνως χαιρετίζεται και ως «σοφώτατος ιατρός» των Κερκυραίων, αφού το άφθαρτο και ευωδιάζον Ιερό Λείψανό του προστατεύει ένα άλλο, επίσης, όμορφο νησί, την Κέρκυρα.

Βέβαια, το να μιλάς στην εποχή μας για αγίους, ίσως να φαίνεται παράταρο και αναχρονιστικό.

Είτε όμως το θέλουμε, είτε όχι, οι αγίοι είναι δεμένοι με τη ζωή μας, με την καθημερινότητά μας, με τις πάκρες και τις χαρές μας, με τα βάσανά και τις ωραίες σπιγμές μας. Γιατί, μέσα στη ζωή των αγίων, βλέπουμε τη ζωή του Χριστού, αφού, κατά τον άγιο Ιωάννη το Δαμασκηνό, οι αγίοι είναι «**θεοί και βασιλείς και κύριοι**», επειδή διαφύλαττουν απαραχάρακτη «την της θείας εικόνος ομοίωσιν». Την γεμάτη αρετή και θαύματα ζωής τέτοιου αγίου, «του εν αγίοις πατρός ημών Σπυρίδωνος, Επισκόπου Τριμυθούντος του θαυματουργού, θα προσπαθήσουμε κάπως ν' αγγίξουμε.

Και βέβαια δεν θα τον γνωρίσουμε από τα συγγράμματα του, γιατί τέτοια δεν μας άφησε. Όμως, θα προσπαθήσουμε να ψηλαφίσουμε την αγία ψυχή του, την απλοϊκή του μορφή, το μυρόβλητο σώμα του, για να θαυμάσουμε τις αρετές του και την πλούσια θεία Χάρη που του δόθηκε, ώστε από ζωντανός να λάβει την προσωνυμία «θαυματουργός».

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις πηγές, ο άγιος Σπυρίδων γεννήθηκε στην Τριμυθούντα της Κύπρου γύρω στο 270 μ.Χ.. Η απλότητα του χαρακτήρα του και η μεγάλη του ταπείνωση άθισταν τον άγιο ν' ασχολείται με το έργο του Ποιμένος, που δεν εγκατέλειψε απ' όταν έγινε Επίσκοπος. Κατά τον ιστορικό Σωκράτη, «**διὰ δε απιφίαν πολλήν, εχόμενος της Επισκοπής, εποίμανε καὶ τα πρόβατα**».

Κατά τους ιστορικούς, λόγω της γνωστής του αγιότητας, μετά τον θάνατο της συζύγου του κλήθηκε στον Επισκοπικό θρόνο της γενέτειράς του Τριμυθούντας (σημ. Τριμυθουσίας ή Τρεμετουσίας), πολύ προ του 325 μ.Χ.. Έλαβε μέρος στην Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νικαίας. Ο ίδιος ιστορικός παραπτερεί: «**Διέπρεπον δε εν τοις επισκόποις Παρνούότιος ο εκ της Ανω Θηβαΐδος και Σπυρίδων ο εκ Κύπρου**». Στη Σύνοδο που συνήλθε για να καταδικάσει τον Άρειο, που έμεσα, αλλά σαφώς, αμφισβήτησε την θεότητα του Χριστού, θαυματουργικά απέδειξε το «**ομοούσιον**» των τριών προσώπων της Αγ. Τριάδος.

Συνήθως εικονίζεται να κρατά το κεραμίδι, που προς τα πάνω βγάζει φωτιά προς τα κάτω νερό και στο χέρι του απομένει το χώμα απ' το λειωμένο κεραμίδι. Τρία ήσαν τα υλικά θα πει: **Φωτιά, νερό και χώμα, πώς γίνεται να αποτελούν ένα;**

«Της Συνόδου της Α' ανεδείχθη υπέρμαχος και θαυματουργός, θεοφύρε Σπυρίδων, πατέρ ημών» θα τον απευθύνει αργότερα ο υμνογράφος του.

Αλλά τα θαύματα του αγίου ήσαν τόσα πολλά «ώστε ήδη ζων δικαίως κέκτηται την επωνυμίαν θαυματουργός», γράφει ένας από τους βιογράφους του. Και άλλος ιστορικός σημειώνει: «Πολλά μένουν τα περί αυτού λεγόμενα». Δύο από τα πολλά θαύματα του αγίου βρίσκονται μέσα στο Απολυτικό της γιορτής του: «...διο νεκρά σι εν τάφω προσφωνείς και όφιν εις Χριστόν μετέβαλες...».

Για πολλούς αγίους ειπώθηκε ότι με την ταπείνωση, την απλότητα και την αγιότητά τους έφτασαν να μιλήσουν με τον Θεό και να περάσουν στιγμές λουσμένοι με το άκιντο «φως» της δόξας Του. Αυτής της Θείας Χάρι-

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.
Άρχοντος Ιερομόνονος της Αγίας
του Χριστού Μ. Εκκλησίας

τος και επισκέψεως έτυχε και ο Άγιος Επίσκοπος Τριμυθούντος. Επί αυτού ο Συναξαριστής του σημειώνει: «Εις τούτον τὸν ἄγιον, ὃτε ελεπούργει, θαρέσταντο ἄγιοι ἄγγελοι, οἵτινες συλλειπούργουσαν μαζὶ τοῦ». Γ' αυτό και ο υμνωδός συμπληρώνει στο Απολυτικό του "καὶ εν τῷ μέλπειν τας αγίας σου ευχάς, αγγέλους ἐσχες συλλειπούργουντας σοι, ιερώτατε...". Έτσι, φοβισμένος με τη Θεία Χάρη και λουσμένος με το φως της θείας δόξας, με πλημμυρισμένη την καρδιά από αγάπη και φιλανθρωπία, με απλότητα και ταπείνωση, ο Άγιος κοιμήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 348, σε ηλικία 78 ετών.

Η γενέτειρά του η Τριμυθούντα, δέχθηκε στην αγκαλιά της το αγιασμένο σώμα του. Το ιερό λείψανό του κράτησε θησαυρό πολύτιμο για 270 περίπου χρόνια άφθαρτο, «**σημείον αποδεικνύμενον**». Και μέσα από την λάρνακα ο άγιος εξακολουθούσε να διδάσκει, να προστατεύει, να θαυματουργεί.

Το λείψανο του Αγίου είχε πολλές περιπέτειες. Το έτος 618, λόγω των επιδρομών «μετηνέχθη εις Κων/πολιν... και ετιμάτο ως γηγασμένον παρά Θεού...».

Στις 29 Μαΐου του 1453 «Η Πόλις εάλω», Εκείνη ακριβώς τη νύκτα «εν φόβῳ καὶ τρόμῳ μοναχῶν εν τῷ κελλἴῳ», ο Γρηγόριος Πολύευκτος, παρέλαβε τα λείψανα του **Άγιου Σπυρίδωνος και τῆς Αγιούστας Θεοδώρας** και μέσα σε δύο σάκους με χύμα, δια μέσου της Θράκης και της Μακεδονίας, έφτασε στην Παραμυθά της Ηπείρου, όπου παρέμεινε δύο χρόνια. Στα 1456 τα ιερά Λείψανα έφτασαν στο φημισμένο νησί των Φαιάκων. Στην αρχή τοποθετήθηκαν στο ναό του Αγίου Αθανασίου. Και το με λείψανο της Αγίας Θεοδώρας κατέληξε στο Ναό της Υ.Θ. Σπηλαιωτίσσης (1841), που φιλάσσεται μέχρι σήμερα. Το Λείψανο του Αγίου Σπυρίδωνος, αφού φιλοξενήθηκε στο Ναό του Ταξιάρχη Μιχαήλ και στο του Αγίου Νικολάου των Ξένων στη Γαρίτσα, το 1594 τοποθετήθηκε οριστικά στο σημερινό Ναό, που φέρει το όνομά του, ο οποίος από το Οικουμενικό Πατριαρχείο κηρύχτηκε Σταυροπηγιακός.

Το ιερό Λείψανο είναι τοποθετημένο σε κατανυκτικό θάλαμο, δίπλα στο άγιο Βήμα, σε λάρνακα πολύτιμη, που κατασκευάσθηκε στη Βενετία (1605). Ο Άγιος φέρει τη μοναχική καλύπτρα, η δε κεφαλή του κλίνει προς τα

αριστερά. Το Λείψανο του Αγίου διατηρεί με τη Χάρη του Θεού την ελαστικότητα του δέρματος.

Τα πολλά θαύματα του Αγίου, ιδιαίτερα στην Κέρκυρα, συνοδεύονται με το Ιερό Σκήνωμά του, που τέσσερις φορές το χρόνο λιτανεύονται με μεγάλη εκκλησιαστική λαμπρότητα (Κυριακή Βαΐων, Μ. Σάββατο, 11 Αυγούστου και την 1η Κυριακή του Νοεμβρίου (πρωτοκύριακο).

Η επετειος της μνήμης του Αγίου (12 Δεκεμβρίου) μας έδωσε την ευκαιρία να σκιαγραφήσουμε την αγία μορφή του, που την χαρακτηρίζει σύμφωνα με τον ύμνο «το πράον, άκακον, το απλούν, το φιλάνθρωπον, το περί πάντας σοφόν».

Να επαναλάβω αυτό που έγραψε ένας σύγχρονος στοχαστής, ότι η Ελλάδα, τα βασικά προϊόντα που παράγει, είναι αγίους και θαύματα».

Τέλος, για τους Κερκυραίους, όπου γης, ο Αγ. Σπυρίδων έχει συνδεθεί άρρηκτα με τη ζωή τους το «**Άγιε μου**» αποτελεί τη βασική επίκληση όλων.

Αλλά και η βασανισμένη πατρίδα του, η Κύπρος, σ' Αυτόν προσβλέπει ως προστάτη και πολιούχο της. Ας προσευχηθούμε να σταθεί προστάτης και συμπαραστάτης, πρεσβευτής μπροστά στο θρόνο της Χάριτος του Θεού και για την πατρίδα μας, ιδιαίτερα αυτή την κρίσιμη περίοδο, αφού, κατά τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, «οι γαρ άγιοι καὶ ζώντες πεπληρωμένοι ήσαν Πνεύματος Αγίου και τελευτησάντων αυτών η Χάρις του Αγίου Πνεύματος... ένεστι και ταῖς ψυχαίς καὶ τοῖς σώμασιν και ταῖς αγίαις εικόσιν αυτών...».

Εκδήλωση για την παγκόσμια ημέρα κατά του AIDS

Με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα κατά του AIDS (1η Δεκεμβρίου 2012), το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Μπεγουλακίου σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό Σύλλογο και του Σωματείου Υπόσχεση κατά του AIDS, οργάνωσαν σχετική ημερίδα για τη θανατηφόρο νόσο, στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο.

Ομιλητές ήσαν ο κ.κ. Ιωάννης Δετοράκης Υγειονολόγος, ο Δρ. Νικόλαος Μάνεσης, ο ιατρός κ. Παναγιώτης Πλωτός και η σπουδάστρια νοσηλευτικής των ATEI Πατρών Ελένη Ζούζουλα.

Η εν λόγω αίθουσα ήτοι κατάμεστη από νέους κυρίων ανθρώπων που παρακολούθησαν την όμορφη αυτή εκδήλωση.

* Την επομένη ημέρα, Κυριακή 2 Δεκεμβ

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Για την αίρεση των Δοκητών

1. Στην σειρά των πατερικών κηρυγμάτων μας, αδελφοί χριστιανοί, βρισκόμαστε στους λεγομένους Αποστολικούς Πατέρες και μιλάμε για τον Ἅγιο Ιγνάτιο. Σήμερα θα μιλήσουμε για την στάση του προς τους αιρετικούς. Στα χρόνια του αγίου υπήρχε η αίρεση των Δοκητών. Οι αιρετικοί αυτοί έλεγαν ότι ο Χριστός δεν είναι πραγματικά ἀνθρωπος, δεν έλαβε πραγματικό ανθρώπινο σώμα, αλλά φανταστικό. Η αίρεση αυτή, η πλάνη αυτή των Δοκητών, αγαπητοί μου, ήταν πολύ μεγάλη. Αυτοί αρνούνταν ότι ο Υἱός του Θεού σαρκώθηκε πραγματικά και άρα αρνούνταν ότι ο ἀνθρωπος μπορεί να θεωθεί. Θα το εξηγήσω αυτό για να το καταλάβουμε: Ο σκοπός του ανθρώπου, αδελφοί μου, είναι να βρει τον Θεό και να ενωθεί μαζί Του. «Θέωσῃ» το λέμε αυτό. Άλλα θα ερωτήσει κανείς: Είναι δυνατόν ο ἀνθρωπος να ενωθεί με τον Θεό; Ναι, αδελφοί μου, είναι δυνατόν γιατί ο Υἱός του Θεού σαρκώθηκε και στο Πρόσωπό Του ένωσε την θεία και την ανθρώπινη φύση. Πραγματικά, στο ένα Πρόσωπο του Χριστού βλέπουμε ενωμένη και την θεία και την ανθρώπινη φύση, γί' αυτό και τον Χριστό μας τον λέμε «Θεάνθρωπο». Αφού λοιπόν αληθινά και πραγματικά και όχι φανταστικά («κατά δόκησιν») ενώθηκε η ανθρώπινη φύση μας με την

θούμε την πίστη μας. Καμιά συζήτηση μαζί τους, γιατί οι αιρετικοί το πικρό δηλητήριό τους το κερνάνε με μέλι. Λένε δηλαδή και ορισμένα καλά λόγια, μιλάνε με ευγένεια και έτσι μερικοί ακατήχητοι χριστιανοί παραπλανούνται. Αφού έχουμε καθαρή τροφή, την ορθόδοξη πίστη και διδασκαλία μας, γιατί να ακούμε την αίρεση, που είναι δηλητήριο, από το οποίο θα έχουμε

θάνατο; Ο Ἅγιος Ιγνάτιος μας λέγει: «Παρακαλώ ουν υμάς, οὐκ εγώ, αλλ' η αγάπη του Χριστού, μόνη τη χριστιανική τροφή χρήσθαι, αλλοτρίας δε βοτάνης απέχεσθαι, ήτις εστίν αίρεσις» (Τραλ. 6). Και παρακάτω λέγει ότι η αίρεση είναι «θανάσιμον φάρμακον μετά οινομέλιτος». Είναι δηλαδή δηλητήριο ανακατεμένο με σιρόπι. Και αλλού λέγει ότι η διδασκαλία των αιρετικών είναι «δυσωδία του Διαβόλου» (Εφεσ. 17,1). Εκείνος λοιπόν που ακολουθεί την αίρεση είναι σαν να αλειφεται με το βρώμικο αυτό υγρό της.

3. Ο Ἅγιος Ιγνάτιος όμως δεν στέκεται στους χαρακτηρισμούς αυτούς για τους αιρετικούς της εποχής του, τους Δοκήτες, αλλά αποκρούει με θεολογικά νοήματα και εκφράσεις την αίρεση τους. Τον Ιησού Χριστό τον λέγει και «γεννητόν» και «αγέννητον» και «εκ Μαρίας» και «εκ Θεού» και «παθητόν» και «απαθή» (Εφεσ. 7,2). Οι εκφράσεις αυτές σημαίνουν ότι ο Χριστός είναι και Θεός και ἀνθρωπος. Είναι Θεάνθρωπος. Ως Θεός ο Χριστός γεννήθηκε από τον Θεό Πατέρα. Ως ἀνθρωπος γεννήθηκε από την Παρθένο Μαρία. Σαν ἀνθρωπος ήταν παθητός και τιμούμε τα ἄγια Του πάθη. Ως Θεός όμως ήταν απαθής, γιατί η θεότητα δεν μπορεί να προσβληθεί από τίποτα. Για τον ίδιο λόγο και σε άλλη επιστολή ο Ἅγιος Ιγνάτιος καλεί τον Ιησού Χριστό «ἄχρονον» και «ἀόρτον», αλλά και «ορατόν». Τον ονομάζει «αψηλάφητον» και «απαθή», ο οποίος όμως για την σωτηρία μας έγινε παθητός (Προς Πολύκαρπον 3,2). «Αψηλάφητος» είναι ο Χριστός ως Θεός. Άλλα έγινε ἀνθρωπος και για να αποδείξει ότι δεν είναι ασώματος και ότι και μετά την ανάσταση Του είχε κανονικό σώμα είπε στους μαθητές Του: «Ψηλαφήσατε με και ίδετε...» (Λουκ. 24,39). Είναι λοιπόν ως ἀνθρωπος ψηλαφήτος ο Χριστός, όπως το λέγει ο Ἅγιος Ιγνάτιος. Και λέγει τελικά ο Ἅγιος για τον Ιησού Χριστό αποκρούοντας την πλάνη των αιρετικών Δοκητών: «Αληθώς ἐπαθεν ως και αληθώς ανέστησεν εσαυτόν, ουχ ώσπερ ἀπίστοι τινες (οι Δοκήτες) λέγουσιν, το δοκείν αυτόν πεπονθέναι...». Θα πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη πίστη στα λόγια αυτά του αγίου Ιγνατίου, γιατί ζούσε στα χρόνια πού ζούσε ο Χριστός στην γη και τον είδε προσωπικά. Γ' αυτό και λέγει παρακάτω: «Εγώ μετά την ανάστασιν εν σαρκί αυτόν οίδα και πιστεύω όντα...» (Σμυρν. 2-3).

Άλλα θα συνεχίσουμε, χριστιανοί μου, με την Χάρη του Θεού, την διδασκαλία του αγίου Ιγνατίου στο επόμενο κήρυγμά μας, στο οποίο θα πούμε τι λέγει ο Ἅγιος περί της Εκκλησίας και περί της Θείας Ευχαριστίας.

Του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Γόρτυνος και
Μεγαλοπόλεως
κ.κ. Ιερεμία

2. Ο Ἅγιος Ιγνάτιος, αγαπητοί, αν και ήταν πολύ γλυκός και εκφραζόταν πάντοτε με αγάπη και με ταπείνωση, όμως για τους αιρετικούς αυτούς τους Δοκήτες λέγει πολύ καυτές εκφράσεις. Τους λέει ότι είναι «λύκοι με σχήμα προβάτου», «κακά βότανα», «σπέρμα του πονηρού», «τάφοι νεκρών», «ανθρωπόμορφα θηρία» και άλλες ακόμη βαρειές εκφράσεις: και προτρέπει τους χριστιανούς να απέχουν απ' αυτούς (βλ. Φιλ. 2-3. Σμυρν. 4-5). Τους λέει να τους αποστρέφονται, να κλείνουν τα αυτιά τους, όταν οι Δοκήτες αυτοί αιρετικοί τους μιλούν: «Κωφώθητε - λέει - όταν υμίν χωρίς Ιησού Χριστού λαλή τις» (Τραλ. 9,1). Αυτό να κάνουμε και εμείς, αγαπητοί μου, όταν μας πλησιάζουν οι αιρετικοί και θέλουν να μας μιλήσουν για την πλάνη τους και να μας κάνουν να αρνη-

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ
ΕΞΩ ΑΓΥΙΑΣ
τηλεφ: 694529565

ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ
ΤΡΙΤΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ 9.00 ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Επι τη εօρτη
του Αγίου Σπυρίδωνος
Επισκόπου Τομιθουντος του θαυματουργού

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ χειροποίητα και παραδοσιακά από
ΟΡΦΩΔΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ
Τραγανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια,
Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ
Αγιορείτικες Ιαματικές Άλοιφές, Κρασί,
Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα,
Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά,
Χειροποίητα Σαπούνια, Όσπρια

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου
Ερμού 90 (εναντί Αστυνομίας), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιν.: 6975103295, e-mail: paratheod@yahoo.gr

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ

Φίλοι μου, μέσα στα πολλά «δώρα» που μας κληροδότησε η εποχή μας είναι και το αίσθημα ταραχής και θυμού που βιώνουμε πολλάκις ένεκα της παρεξηγήσεως της αιθωρότητάς μας εκ μέρους κάποιων εκ των αδελφών μας. Θεωρώ ότι ίσως να είναι το

πιο πικρό παράπονο που αισθάνεται άνθρωπος όταν ο άλλος δεν αποδέχεται του λόγου το αιληθές και μάλιστα ανεπαισθήτως το διαστρέφει ως αναληθές.

Και το δυστύχημα είναι ότι το φαινόμενο αυτό δεν είναι σπάνιο στην καθημερινότητα μας - θα ήτο ευτύχημα αν συνέβαινε αυτό- ώστε μπροστά σε τόσες πικρίες και δοκιμασίες που βιώνουμε να δοκιμάζουμε πολύ συχνά και αυτή την παρεξήγηση. Ενήργησες κάτι μ' όλη την απλότητα και την ευθύτητα; Οι διαστροφές δεν θα παραλείψουν να επιτελέσουν το έργο τους, διαστρέφοντας ελατήρια και αγαθές συνειδήσεις. Είτες κάτι μ' όλη σου την ειλικρίνεια και την αθωότητα; Η παρεξήγησης δεν θα αργήσει να αναφανεί. Έτσι θλιβόμαστε πικρανόμαστε, θυμώνουμε, χάνουμε το θάρρος μας καταλαμβανόμαστε από ένα είδος απελπισίας.

Έχουμε δίκιο; Όχι! Όχι δύοτι απέναντι στην αθωότητα και την ευσυνειδησία οιαδήποτε παρεξήγησης και διαστροφή θραύεται όπως το κύμα που προσπίπτει στο βράχο. Είναι όταν πορευόμεθα μετά της ευθύτητος και της δικαιοσύνης το βλέπει και το αναγνωρίζει ο Θεός, ο Παντογνώστης Θεός. Εκείνος δύναται να διεισδύσει με το μάτι του στην καρδιά μας και να διακρίνει τα βαθύτερα αυτής, να γνωρίζει τους απόκρυφους λογισμούς μας, την ειλικρίνεια μας και την ευσυνειδησία μας. Δεν υπάρχει περί αυτού καμία αμφιβολία και λίαν συντόμως - όταν εκείνος θεωρεί κατάλληλον τον καιρό- ως δίκαιος κριτής θα φέρει στο φως την δικαιοσύνη εκάστου. Γιατί λοιπόν να θλιβόμαστε, να θυμώνουμε από ανθρώπινες παρεξηγήσεις, τις οποίες ο θεός δε θα λάβει ποτέ υπόψιν του και οι οποίες θα ισχύουν μόνο για «ολίγον».

Δια τούτο ας μη θυμώνουμε. Εάν αδίκως κατηγορούμεθα μη ταρασσόμεθα. Εάν παρεξηγούμεθα μη πικραινόμαστε. Ο Θεός βλέπει. Βλέπει και διακρίνει και ΕΝΘΥΜΕΙΤΑΙ χωρίς να ΛΗΣΜΟΝΕΙ. Και γινώσκει δια να ανταποδώσει. Ας ειρηγεύουμε λοιπόν και ο Θεός της ειρήνης θα είναι πάντα μαζί μας.

ΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΜΟΥ

Ο Σπυρίδων Ντέκας του Αναστασίου και της Σταυρούλας το γένος Κατσίνα που γεννήθηκε στην Πάτρα και κατοικεί στο Κουτσοχέρι Μεσολογγίου και η Παρασκευή Ηλιόπούλου του ειρέως Γεωργίου και της Βενετίας το γένος Καρακούλια που γεννήθηκε και κατοικεί στην Πάτρα πρόκειται να παντρευτούν και ο γάμος αυτών θα τελεσθεί στην Πάτρα.

Αναπλαστική Σχολή

Πατρών (Ιωνίας 47)

Αύριο Κυριακή 9 Δεκεμβρίου 2012
στις 7.00 το απόγευμα θα
πραγματοποιηθεί ομιλία με ομιλητή
τον Πρωτ. π. Παναγιώτη Ρούβαλη

ΛΑΜΠΡΗ Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΟ ΟΜΩΝΥΜΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Με κάθε εκκλησιαστική λαμπρότητα εορτάσθηκε και εφέτος στο γνωστό Γυναικείο Μοναστήρι της Μητροπόλεως μας, στο Παλαιομονάστηρο της Πάτρας, η μνήμη του προστάτου της Μονής, Αγίου Νικολάου του Θαυματουργού.

Παρά την καταρρακτώδη βροχή και τις δύσκολες καιρικές συνθήκες, γνωστές στο λαό μας ως "Νικολοβάρβαρα", πολλοί Πατρινοί αποφάσισαν να ανηφορίσουν

λόπουλος, π. Γεώργιος Μουγκογιάννης, π. Ανδρέας Πολίτης και ο Διάκονος π. Χρήστος Λυκουρέσης.

Την κυριώνυμη ημέρα στον πανηγυρικό Όρθρο και στην Θεία Λειτουργία προέστη ο Γέροντας της Μονής, **Αρχ. Κύριλλος Κωστόπουλος**, ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, συλλειτουργούντος τού πρωτοπρεσβυτέρου π. **Ηλίας Κωστόπουλος** και διακονούντος τού π. **Χρήστου Λυκουρέση**.

Πλήθις κόσμου παρακολούθησε την Θεία Λειτουργία και συμμετείχε με κατανυξη στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Ο π. **Κύριλλος**, έμπειρος ομιλητής και βαθύς θεολόγος, ανέπτυξε με την γνωστή ευγλωτία του το θέμα της Πατερικότητος των Διδασκάλων της Εκκλησίας. Ο Άγιος Νικόλαος ονομάσθηκε και ήταν Πατήρ της Εκκλησίας, γιατί όχι μόνον παρέλαβε την Αποκαλυφθείσα Αλήθεια από τους προ Αυτού Πατέρες κι εκείνοι διαδοχικά μέσω των Αποστόλων από τον ίδιο τον Χριστό, αλλά και την διετήρηση ανόθευτη και την παρέδωση με την σειρά του αλώβητη και αναλλοίωτη στις επόμενες γενεές.

προς του Μπάλα και να συμμετάσχουν στις εορταστικές Ακολουθίες προς τιμήν του Αγίου Νικολάου.

Την **Τετάρτη το απόγευμα**, παραμονή της εορτής, στον πανηγυρικό Εσπερινό πρωτοστάτησε και ομήλησε ο **Πανοσιολογιώτας Αρχιμαρτίνης π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος**, Μπροστάμενος του Μητροπολιτικού Ναού της Ευαγγελιστρίας. Το κήρυγμα του π. Αμβροσίου, χαρακτηρίζεται από αιμεδότητα, απλότητα, αλλά και θεολογικό βάθος, άγγιξε πραγματικά τις ψυχές των συμμετέχοντων στον Εσπερινό και έδωσε σαφή μηνύματα προς εφαρμογή στον πνευματικό αγώνα του κάθε πιστού ξεχωριστά. Συγκεκριμένα, ανέλυσε τις πρώτες φράσεις του απολυτικού του Αγίου Νικολάου: "Κανόνα πίστεως και εικόνα πραότητος, εγκρατείας διδάσκαλον ανέδειξε σε τη ποιμνη σου η των πραγμάτων αλήθεια".

Εσπειρίζοντας τον λόγο του στους δύο άξονες της ζωής του Αγίου Νικολάου – όπως αυτοί διαγράφονται μέσα από το απολυτικό του – δηλαδή την πίστη και την πραότητα, επεσήμανε με σαφήνεια ότι χωρίς την ορθή πίστη και την πνευματική ζωή, η οποία αποτελεί το θερμοκήπιο των αρετών, όπως της πραότητος ως αποτέλεσμα της ταπεινοφρούσης, δεν μπορεί ο πιστός να εύρη τον δρόμο του προς την σωτηρία. Στις φράσεις αυτές του απολυτικού εμφαίνονται οι τρεις διαστάσεις, τις οποίες οφείλει να έχει η ζωή κάθε πιστού. Μέσα από την ορθή πίστη, ως αποδοχή της Θείας αποκαλύψεως, γνωρίζει ο πιστός τον αληθινό Θεό (κανών πίστεως), μέσα από την καλλιέργεια των αρετών επικοινωνεί αγαπητικά με τον συνάνθρωπο (εικών πραότητος) και μέσα από την πρωταπίκη άσκηση την σωστή σχέση με τον εαυτό του (εγκρατείας διδάσκαλος). Η μη ορθή πίστη – επεσήμανε ο ομιλητής – ευνοεί την γένεση των αιρέσεων, ενώ ο αναρθρώδες πνευματικός αγώνας δεν οδηγεί τελικά στην σωτηρία. Διηγηθισμένος ο λόγος με κατάλληλα παραδείγματα, έγινε απολύτως αντιληπτός από τους ακροατές, δίδοντάς τους πνευματικά ερεθίσματα προς συνέχιση του πνευματικού τους αγώνος.

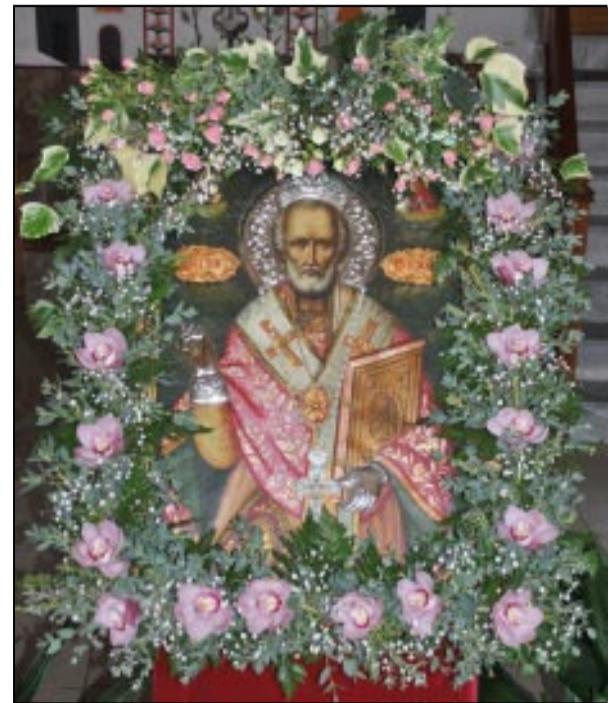
Στον Εσπερινό, εκτός από τον Γέροντα της Μονής, **Αρχ. Κύριλλο Κωστόπουλο**, ιεροκήρυκα της Ιεράς Μητροπόλεως μας, συμμετείχαν και οι πρωτοπρεσβύτεροι π. **Ηλίας Κωστόπουλος**, π. **Απόστολος Δημητρόπουλος**, Γεν. Αρχιερατικός Επίτροπος Δύμης, οι πρεσβύτεροι π. **Παναγιώτης Νικο-**

υπό την στενή και ευρύτερη έννοια της λέξεως – επιφέρει τελικά και εκπτώσεις σε θέματα πίστεως. Κάλεσε, τέλος, ο Ιεροκήρυκας όλους να ταυτίσουν την ζωή και τα έργα τους με το θέλημα του Θεού και να εναποθέσουν την ελπίδα τους μόνον σε Αυτόν και όχι στην ύλη, η οποία σήμερα παρά ποτέ αποδεικνύεται σαθρή και ανώφελη, ώστε να βώσουν την αληθινή ειρήνη και να επανεύρουν έτσι την σωστή πορεία τους προς την λύτρωση και την σωτηρία.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ετελέσθη Εσπερινός μετά Παρακλήσεως προς τον Άγιο Νικόλαο. Τον θείο λόγο απηγήθηκε προς τους ευλαβείς προσκυνητές ο πρωτοπρεσβύτερος π. **Ηλίας Κωστόπουλος**, Προϊστάμενος του Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής Πατρών. Ο π. Ηλίας, μιλώντας με ουσιαστική και ρεαλιστική γλώσσα, τόνισε ότι δεν πρέπει να συγκοινωνούμε "τοις έργοις τοις ακάρποις του σκότους", δηλαδή την αμαρτία, την οποία οφείλουμε να στηλιτεύουμε πάντοτε.

Μάλιστα τόνισε ότι αν δεν συμβαίνει το δεύτερο, δηλαδή η ξεκάθαρη αποστασιοποίησή μας από κάθε αμαρτωλή πράξη, κινδυνεύουμε ανά πάσα στιγμή να υποπέσουμε κι εμείς στην αμαρτία, αλλά κι αν δεν συμβεί αυτό να υποστούμε την ίδια τυμώρια, ως συμμετέχοντες σε αυτήν, αφού δεν την στηλιτεύσαμε. Στον Εσπερινό και την Παράκληση εκτός των άλλων προσκυνητών συμμετείχαν και ομάδα προσκυνητών από την Κάτω Αχαΐα με επικεφαλής τον π. Απόστολο Δημητρόπουλο και το Εκ-

κλησιαστικό Συμβούλιο της ενορίας του, οι οποίοι ήλθαν με πούλμαν να τιμήσουν τον Άγιο Νικόλαο και να ζητήσουν την Χάρη και την Προστασία του, αλλά και να συμπνευματισθούν με τον Γέροντα της Μονής, ο οποίος είναι επί δεκαετίες πνευματικός καθοδηγητής της ευρύτερης περιοχής Δύμης.

Στο τέλος της Ακολουθίας ετέθη προς προσκύνηση το Ιερό Λείψανο του Αγίου Νικολάου, το οποίο με βαθεία συγκίνηση ασπάσθηκαν όλοι οι προσκυνητές. Καθ' όλη την διάρκεια του εορταστικού διημέρου οι προσκυνητές αναπαύθηκαν όχι μόνον από το όμορφο μοναστηριακό περιβάλλον της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου, αλλά και από την ιερά ψαλμωδία του χορού των μοναζουσών, οι οποίες με τέχνη και κατάνυξη απέδωσαν τα πανέμορφα τροπάρια των ακολουθιών του Αγίου Νικολάου με αποκορύφωμα τα περίτεχνα Δοξαστικά, τον Πολυέλαιο του Όρθρου, το Δύναμις και τα Λειτουργικά.

Πράγματι, η Βυζαντινή Μουσική, όταν εκτελείται από μοναστηριακούς χορούς – όπως τόνισε και ο π. Αμβρόσιος στο κήρυγμά του – κατεβάζει τον ουρανό στην γη, θυμίζοντας τις ουράνιες ψαλμωδίες των Αγγελικών Ταγμάτων.

Η σεμνή φιλοξενία των μοναζουσών ήταν πλουσιό πάροχη, όπως πάντοτε και έδωσε μηνύματα παρηγορίας και δύναμης σε όλους, όσοι, κουρασμένοι από τα βάσανα αυτής της ζωής, ανηφόρισαν προς αυτό το πνευματικό λιμάνι, για να ξεκουρασθούν και να πάρουν νέες δυνάμεις για την συνέχιση του αγώνος τους, καθένας από το δικό του μετερίζι.

* **Ευχόμαστε στην Γερόντισσα Μαριάμ και την συνοδεία της ο Πανάγαθος Θεός και ο προστάτης τους Άγιος Νικόλαος να σκέπουν με την Χάρη τους πάντοτε την Ιερά Μονή τους και να αποτελούν για όλους μας φάρο πνευματικό και οδοείκητη προς την Βασιλεία των Ουρανών.**

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ
επί τη εορτή του Αγίου Αθανασίου Επισκόπου Μεθώνης

Επί τη Ιερά μνήμη του Οσίου και Θεοφόρου πατρός ημών ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Ηγουμένου Μονής των Πατρών και Επισκόπου Μεθώνης, θα τελεσθεί Ιερά Αγρυπνία το βράδυ της Κυριακής 9 Δεκεμβρίου προς Δευτέρα 10 Δεκεμβρίου και από ώρα 8.00 μ.μ. έως 2.00 μετά το μεσονύκτιο περίπου.

Εκ της Ι. Μονής

**Φιλόλογος καθηγητής παραδίδει
μαθήματα σε μαθητές
Γυμνασίου - Λυκείου.
Τηλέφωνο επικοινωνίας:
2610/620.860 - κιν.: 6937487073**

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΝΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ "ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΑΕΥΣ"

Άριστες εκτελέσεις από έναν υπέροχο χορό

Στο πλαίσιο των «Πρωτοκλητείων 2012» πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 26 Νοεμβρίου στις 8.00 μ.μ., η νέα συναυλία της χορωδίας «ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΑΕΥΣ», στον κατάμεστο Μητροπολιτικό Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας, παρουσία του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, πολλών ιερέων και ιεροψαλτών, των πολιτικών, στρατιωτικών και δημοτικών Αρχών της πόλης. Η εκδήλωση, που διοργάνωσε με απόλυτη επιτυχία ο όμιλος «ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΑΕΥΣ» έγινε με τις ευλογίες του Επίσκοπου μας, την έγκριση της Επιτροπής «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΕΙΩΝ 2011», υπό την σκέπη της Στέγης Ελληνικών χορωδιών και την αρωγή του Πολιτιστικού τομέα του Δήμου Πατρέων.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με την απόδοση από την χορωδία του απολυτίκου του Πρωτοκλήτου Απόστολου Ανδρέα και των Εισοδίων της Θεοτόκου και ακολούθησε η εισαγωγική ομιλία του Προέδρου του χορού κ. Γεωργίου Βέργου. Ο διοικητής υπεύθυνος της χορωδίας, αφού ευχαρίστησε όσους βοήθησαν στην πραγματοποίηση της συναυλίας, αναφέρθηκε στην 7ετή μουσική ιστορία του χορού και στην ιδιαίτερα τιμητική διάκριση που απέσπισε φέτος από την Γαλλική Ακαδημία Επιστημών για την μουσική ποιότητα και την αρτιότητα έκδοσης και παραγωγής του ψηφιακού δίσκου, που εξέδωσε στα Πρωτοκλήτεια 2008, προς τιμή του Αποστόλου Ανδρέα. Και κατέληξε: «Στην αποψινή εκδήλωση, που ουσιαστικά κλείνει μουσικά τα φετινά «Πρωτοκλήτεια», ο Βυζαντινός χορός «ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΑΕΥΣ», έχοντας αποσπάσει μια τόσο σημαντική διάκριση που δικαιώνει τις προσπάθειες των χορωδών του και του χοράρχη του, καταξώνει την Ι. Μ. Πατρών για τις υπέροχες χορωδίες που διαθέτει και διαφημίζει την Αποστολική πόλη των Πατρών σ' όλη την Ευρώπη και προερχόμενος από την πραγματοποίηση επίσημης εκδήλωσης του Ορθοδόξου Οικουμενικού Πατριαρχείου (Μάιος 2012) - μετά πρόσκληση του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, αποφάσισε να παρουσιάσει επιλεγμένα μέλη ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΦΩ-

ΚΑΕΩΣ, του μεγάλου Μουσικοδιδασκάλου της Ιεράς Τέχνης της Βυζαντινής Μουσικής, του οποίου έχει την τιμή να φέρει το όνομά του. Άς απολαύσωμε λοιπόν τα ιδιαίτερα μουσικά μέλη που περιλαμβάνει σήμερα το πρόγραμμά της χορωδίας, και ας συνψάλλωμε και ας συμπροσευχθούμε μαζί της, προς «Δόξαν Θεού και τέρψιν ώτων ακοώντων».

Κατόπιν, ο πολυπληθής Βυζαντινός χορός απέδωσε εξαισία και σύμφωνα προς το Πατριαρχικό ύφος επιλεγμένα μέλη Θεοδώρου Φωκαέως, υπό την διεύθυνση του Μουσικολογιώτατου χοράρχη του Πρωτοψάλτη κ. Χαράλαμπου Θεοτοκάτου. Ο 45μελής χορός έψαλλε υπέροχα και κατανυκτικά τους Βυζαντινούς ύμνους, με αρμονία μέλους και ισοκρατήματος, τέλειο συγχρονισμό και εξαιρετική πιστότητα. Εξαιρετικές ήταν και οι μονωδίες που απέδωσαν οι υμνωδοί **Κων/νος Αγγελακόπουλος** και **Σωτήριος Καρυτινός**, ενώ ξεχώρισαν οι συγκινητικές εκτελέσεις του Χερουβι-

κού, της Δοξολογίας και των Παρακλητικών «Κύριε ελέησον» με τις ανεπανάληπτες εναλλαγές τόνου και ρυθμού. Μοναδική ήταν και η απόδοση του Θεοτοκίου «Δέσποινα Πρόσδεξαι» και του συνοδού κρατήματος, που ενθουσιάσε όλους τους παρευρισκομένους, οι οποίοι έζησαν μια μουσική πανδαισία, μια μοναδική, κατανυκτική, ανεπανάληπτη μουσική βραδιά. Την παρουσίαση των ύμνων ανέλαβε ο χορωδός Γεώργιος Σταυρόπουλος, ενώ μικρή ομιλία στο μέσον της συναυλίας πραγματοποίησε ο χοράρχης κ. Θεοτοκάτος, που αναφέρθηκε στο βιογραφικό και το μουσικό έργο του Θεοδώρου Παπαπαράσχου Φωκαέως.

Την εκδήλωση έκλεισε με ομιλία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, ο οποίος συνέχαρε κατ' αρχήν τον όμιλο του «ΦΩΚΑΕΩΣ» για την εξαιρετική εκδήλωση που πραγματοποίησε, ενώ έδωσε θερμά συγχαρητήρια στους μελοδούς για την υπέροχη φαλμωδία τους και τις άριστες αποδόσεις των Βυζαντινών ύμνων και την συνέχιμην πρόσδοτο που εμφανίζουν. Στη συνέχεια ο Επίσκοπος, αφού ανέφερε την άριστη συνεργασία που έχει με τους

υπεύθυνους του χορού, εξήρε τον ρόλο του χοράρχη κ. Χ. Θεοτοκάτου και του προέδρου κ. Γ. Βέργου, ζήτησε να υπάρχει αγάπη και σύμπνοια μεταξύ όλων των χορωδών, ευχαριστώντας τους για την αποψινή συναυλία που κλείνει με τον καλύτερο τρόπο τα φετινά «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΕΙΑ», καταλήγοντας πως «δεν είναι δυνατόν να διανοθεί κανείς στο μέλλον «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΕΙΑ» χωρίς την συμμετοχή του «ΦΩΚΑΕΩΣ». Μετά το πέρας του λόγου του, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας απένειμε την πλακέτα με την τιμητική διάκριση της Γαλλικής Ακαδημίας Επιστημών στον πρόεδρο και τον χοράρχη του χορού, ευχαριστώντας όλη την χορωδία για την πολιτιστική της προσφορά μέχρι σήμερα, ευχόμενος να επιτύχει και μεγαλύτερες διακρίσεις στο μέλλον.

Εκτός των πολιτών, την συναυλία τίμησαν με την παρουσία τους πολλοί σεβαστοί ιερείς, Πρωτοψάλτες και πολιτικοί και στρατιωτικοί άρχοντες. Παρευρέθησαν μεταξύ των άλλων, ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Πατρέων, Πρόεδρος του Κοινωνικού Τομέα κ. Θ. Μασσαράς, ο αντιπρόεδρος του πολιτιστικού Τομέα κ. Γ. Βιδάλης, ο πρώην πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου και δημοτικός σύμβουλος κ. Ν. Τζανάκος, ο δημοτικός σύμβουλος κ. Κ. Χριστόπουλος, ο δημοτικός σύμβουλος κ. Πολίτης, ο στρατηγός ε.α. κ. Δ. Θεοδωρίτης, ο υποδιοικητής της 16 Π.Μ. κ.α.

Ακόμη στην εκδήλωση παρέστησαν οι Πρωτοψάλτες κ. Ι. Κόπτορος, κ. Αρ. Μπουχάγιερ, Π. Αναστασόπουλος, Κ. Παπαδόπουλος και Ανδ. Γκάντζος.

ΟΙ ΧΟΡΩΔΟΙ

π. Χαράλαμπος Σταματόπουλος
π. Βασίλειος Πατσός
Αγγελακόπουλος Κωνσταντίνος
Αλποχωρίτης Χρήστος
Ασημακόπουλος Αντώνιος
Γεωργόπουλος Γεώργιος
Γκουρβέλος Σπυρίδων
Ελευθεριάδης Ιωάννης
Εμμανουηλίδης Παντελής
Καραβιώτης Νικόλαος
Καρυτινός Σωτήριος
Κηπουργός Γεώργιος
Κοζώρης Ιωάννης
Κοροντζής Κωνσταντίνος
Κουτσουρής Σωτήριος
Κωνσταντακόπουλος Διονύσιος
Κωστόπουλος Γερ. Ιωάννης
Λάζαρης Παναγιώτης
Λαμπρόπουλος Αλέξανδρος
Λαμπρόπουλος Γεώργιος
Λαμπρόπουλος Παναγιώτης
Λέντζιος Παναγιώτης
Μακρυπούλας Ιωάννης
Μαντέλης Γεώργιος
Μπάρλας Φώτιος
Μπαρούτας Φώτιος
Μπιλιάνος Ανδρέας
Ντεμίρης Γεώργιος
Παναγιωτάκης Γεώργιος
Παπαδόπουλος Γρηγόριος
Παπαδόπουλος Χαράλαμπος
Παπαρηγόπουλος Αλέξιος
Παπαρηγόπουλος Κωνσταντίνος
Πάτσης Θεόδωρος
Πλώτας Ευστάθιος
Πολύδωρος Παναγιώτης
Σαββανής Ανδρέας
Σαγιάς Πελοπίδας
Σταθόπουλος Γεράσιμος
Σταματόπουλος Δημήτριος
Σταυριανός Δημήτριος
Σταυρόπουλος Γεώργιος
Στεφανόπουλος Κωνσταντίνος
Τζουμανίκας Παναγιώτης
Φουντάς Δημήτριος

ΧΟΡΑΡΧΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΣ
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ Ι. Ν. ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ορκίστηκαν οι νέοι επιστήμονες της Φιλοσοφικής Σχολής Πατρών

ΠΑΡΕΥΡΕΘΗΣΑΝ ΟΙ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΚΑΙ Ο ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Στην αίθουσα εκδηλώσεων της Πρυτανίας του Πανεπιστημίου Πατρών, τελέσθηκε η ορκωμοσία νέων επιστημόνων της Σχολής Φιλοσοφίας, την περασμένη Τρίτη.

Στην ορκωμοσία παρευρέθησαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Αλέξανδρος και ο Πατρών κ. κ. Χρυσόστομος.

Ανάμεσα στους αποφοίτους που έδωσαν τον καθιερωμένο όρκο ήτο και από αδελφή εγγονή του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Αλεξάνδρου, δίδα Βασιλική Γεωργίλα. Πρόκειται για μία κοπέλλα με δυναμισμό, με αγάπη για την επιστήμη και απόφαση να νικήσει στο δύσκολο αγώνα της ζωής.

Όμως, θα σταθούμε στο όλο γεγονός που εισπράξαμε από την εν λόγω εκδήλωση. Οι Αρχιερείς έγιναν αποδέκτες μεγάλου σεβασμού τόσο από τον Πρύτανη, τους λοιπούς Καθηγητάς και γονείς, όσο και από τους νέους. Αυτό είναι ένα ξεχωριστό σημάδι το οποίο παρατηρείται τελευταία, το ότι οι νέοι μας στρέφουν τα βλέμματά τους προς την Εκκλησία. Ζητούν πλέον από Αυτή τη βοήθεια και στηριγμό. Απαγορεύεμένοι από πολλούς και πολλά, κατάλαβαν ότι μόνο ο Χριστός έχει τη δύναμη να τους δείξει το φως της ζωής. Ευχόμεθα όχι μόνο στη Βασιλική, αλλά και σε όλα τα παιδιά μας καλή και καρποφόρα σταδιοδρομία.

“Ο Εκκλησιολόγος”

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρα

Ιατρός - Πνευμονολόγος
Απόφοιτος Πανεπιστημίου Πατρών

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα
Τηλ.: 2613011057
Κιν: 6973417616

e-mail: azaniatsimara@gmail.com

Με δείπνο ο Σεβασμιώτατος τίμησε τους Πρωταγωνιστές...

Δείπνο παρέθεσε την περασμένη Κυριακή το βράδυ ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος σε όλους όσοι συνέβαλαν στην πρόσφατη επιτυχη-

χρυσόστομο με μία τράπεζα, και ακολούθησε συζήτηση γεμάτη πνευματική τροφή.

Σε μία σπιγμή, ο Σεβασμιώτατος απευθύνομενος στους νέους, τους εί-

τους εκατομμύρια Ελλήνων χριστιανών και έσβησαν οι λυχνίες των Εκκλησιών μας.

Σήμερα λοιπόν γί' αυτούς τους νέους μας και για άλλους πολλούς, στη

ΠΑΡΕΥΡΕΘΗΣΑΝ ΟΙ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΕΣ π. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
(Αγ. Ειρήνη), π. ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΙΕΡΟΘΕΟΣ
(Αναπλαστική Σχολή)

μένη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του θεσμού των “Πρωτοκλητείων 2012”, και ήτο αφιερωμένη στην 90η επέτειο από την Μικρασιατική Καταστροφή.

πε είπε χαρακτηριστικά: “Είστε το χρυσάφι όλου του κόσμου”!

Αυτή η φράση του Επισκόπου δεν ήταν σχήμα λόγου, έχει βαθύτερη έννοια, διότι ένα θεατρικό

συνειδησή τους οι πρωτάροις μας είναι ήρωες της Πίστεως και της Πατριδος. Άξιοι της ιστορίας μας και των όρκων τους.

Όμως, αυτή η σύναξη δίδει και άλλο ένα μήνυμα.

Στην αίθουσα του ενοριακού Πνευματικού Κέντρου της Αγίας Ειρήνης Ριγανοκάμπου - Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση - οι νεανικές ομάδες της Αναπλαστικής Σχολής Πατρών και της Αγίας Ειρήνης, τιμήθηκαν θα λέγαμε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ.κ.

δρώμενο έχει επιτυχία, όταν οι πρωταγωνιστές του πιστεύουν στη θεματολογία του.

Και ευτυχώς για την Πατρίδα μας που έχουμε νέους που νοιώθουν την Τραγωδία του νεώτερου Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Ξεριζώθηκαν τότε από τις προσιώνες εστίες

Αυτό της συσφίξεως των σχέσεων ανάμεσα στις ομάδες Νεότητος των Ενοριών.

Πραγματικά τα παιδιά χάρηκαν, τόσο τη συνεργασία στο θεατρικό, όσο και το Κυριακάτικο βραδινό με την παρουσία του Σεβασμιώτου.

“Ο ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ”

«Θεμελιακές συντεταγμένες τής νέας κοινωνικής πραγματικότητας, που θα μας πάει μπροστά για να ζήσουν τα παιδιά μας και να ξαναθρούμε τον ελληνορθόδοξο βηματισμό μας»

Πανοσιολογίωτας εκπρόσωπος
του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου μας,
Σεβαστοί και αγαπητοί πατέρες,
Ερίπιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι,

Θερμά ευχαριστούμε αλλά και συγχαίρουμε τον κ. Παν.
Γιαλένιο γιατί και φέτος μέσα σε πρωτοφανή οικονομική
κρίση, οργάνωσε το FORUM ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ένα πολυσυνέδριο,
το οποίο αποτελεί πλέον θεσμικό γεγονός για την πόλη
μας, ιδιαίτερα χρήσιμο για την ανάπτυξη αυτής και τής ευ-
ρύτερης περιοχής μας και στο οποίο καλούνται να καταθέ-
σουν, θέσεις και προτάσεις τους αρχές και φο-
ρείς.

Κάθε χρόνο καλείται και η τοπική μας Εκκλησία να καταθέσει και τις δικές τις απόψεις, θέ-
σεις και προτάσεις. Ανταποκριθήκαμε από την
πρώτη στιγμή. (και μάλιστα με την παρουσία και
το λόγο του Σεβ. Μητροπολίτου μας)

Το φετινό FORUM ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, όπως γνωρί-
ζετε, έχει ως γενικό θέμα: «Τι κάνουμε σήμερα
για να επιβιώσουμε και να πάμε μπροστά. Τι
λέμε στα παιδιά μας για το μέλλον τους»;

Πρόκειται για κύριαρχο και κρίσιμο ερώτημα που το θέτει επιτακτικά η παρούσα ιστορική συγκυρία, η οποία δεν είναι απλά δύσκολη αλλά και μεταβατικής – υπαρξιακής σημασίας, ειδι-
κότερα για τον τόπο μας. Προφανώς το ερώτημα αγγίζει μέγιστο θέμα, το οποίο απαιτεί εκτενέστατη απάντηση, που όμως δεν επιτρέπει ο χρόνος μας εισήγησης. Γι' αυτό και κατ' ανά-
γκην περιορίζομαι σε κάποιες επιγραμματικές νύξεις, που προσωπικά θεωρώ καίριας σημασί-
ας και που ευελπιστώ να προκαλέσουν γόνιμο προβληματισμό και συμπροβληματισμό και στη συνέχεια συζήτηση, αν ο χρόνος το επιτρέψει. Η αναζήτηση του πρακτέου είναι ο σπόχος μας, όχι βέβαια ως αποκλειστική συνταγή, αλλ' ως υποβολή απλών διαπιστώσεων, που αν υιοθετηθούν, φρονώ ότι κομίζουν και κάποιες κρίσιμες απαντήσεις...

Στην ενδεχόμενη ένσταση «τι έχει να πει η Εκκλησία για τη σημερινή κρίση» η απάντηση είναι ότι, παρότι η Εκκλησία δεν έχει την ευθύνη του προσανατολισμού και τής πορείας τής εθνικής μας οικονομίας, όπως γνωρίζετε, αφού ο ρόλος της είναι πνευματικός και κοινωνικός. Όμως στη φύση της, αφού αποστολή της είναι να προσλαμβάνει και να εκκλησιοποιεί τής κάθε στιγμής το ιστορικό και κοινωνικό γίγνεσθαι και κατά συνέπεια οφείλει ως φιλόστορη μητέρα και πνευματικός οδηγός του λαού να τον στηρίζει με όλες τις τις δυνάμεις, λόγω τε και έργων, στην εξαιρετικά δύσκολη αυτή συγκυρία. Πρόσταγμα τής ποιμαντικής στρατηγικής της Εκκλησίας μας πάντοτε **είναι τα παιδιά μας, οι νέοι μας**.

Προφανώς η ταπεινή μας εισήγηση θα περιστραφεί σε δυο άξονες, επιχειρούμα να απαντήσει στο διπλό ερώτημα που το ίδιο το γενικό θέμα του ΦΟΡΥΜ θέτει ενώπιον μας, Και περνάμε αμέσως στο πρώτο σημείο:

Α) «Τι κάνουμε σήμερα για να επιβιώσουμε και να πάμε μπροστά»

1. Ως ελληνική κοινωνία εδώ και δεκαετίες συνθιρί-
μεθα ανάμεσα στην πραγματικότητα και στην εικονική πραγματικότητα, που δυστυχώς τεχνήντων κάποιοι μας κατασκεύασαν, οπωσδήποτε και με δική μας ευθύνη, συλλογική και ατομική. Δυστυχώς δεν «διαβάσαμε» τα γεγονότα και τις κοινωνικοοικονομικοπολιτικές εξελίξεις σωστά. Δυστυχώς (χρησιμοποιώντας την περιφράση για 3^η φορά σκοπί-
μων) ολισθήσαμε στο γκρεμό που δεν μας άξιζε. Πρέπει, λοιπόν, να ξεχάσουμε τον φανταστικό μας παράδεισο και την εικονική μας πραγματικότητα και να αντιμετωπίσουμε χωρίς χρονοτρίβη με ρεαλισμό, ψυχραίμα και πυευθυνότητα την άνωτα δύσκολη αλλά και προκλητική για την ιστορική μας συνέχεια συγκυρία.

2. Η ελληνική κοινωνία έχει χρόνια τώρα που κινείται με μετέωρο βηματισμό και διάγει βίο αφηρημένο. Μοιάζει να περιπλανιέται ανάμεσα σε μνήμες και αλήθειες, που κομίζει η πανάρχαιη ελληνορθόδοξη παράδοση μας, αλλά και σε παγκοσμιοποιημένα δρώμενα που «σερβίρει» ο οδοστρωτήρας τής παγκοσμιοποίησης. Προφανώς έτσι βρίσκεται σε σύγχυση μέσα από την οποία έρχεται μετεώριση αδράνεια, αναποφασιστικότητα, αδιαφορία και απολύτια για το πρακτέο. **Αποτέλεσμα:** αδύναμία αντιμετώπισης των προβλημάτων, αναβλητικότητα, απόσειση ευθύνης, ωχαδερφισμός, φυγή στην έξφρενη διασκέδαση που την είπαν ψυχαγωγία χωρίς όμως να είναι. Ποιος αμφιβάλλει ότι η έξφρενη ξενυχτιάδικη διασκέδαση αφήνει ανά και κόπωση, με

Πρωτοπρεσβυτέρου

Νικολάου Γ. Σκιαδαρέση

Προϊσταμένου Ι. Ν. Αγίου Ανδρέου Πατρών

Εισήγηση στο «FORUM Ανάπτυξης 2012»

Σάββατο 24 Νοεμβρίου 2012

Ξενοδοχείο «ΑΣΤΗΡ» - Πάτρα

δυσμενείς επιπτώσεις στην ψυχοσωματική υγεία, στην ε-
παγγελματική αποτελεσματικότητα κ.λπ.;

Είναι γνωστό ότι η ιστορία εκδικείται όταν περιφρονείται.

5. Ο άνθρωπος κατά τον κορυφαίο Γερμανό ιδεαλιστή φιλόσοφο Χέγκελ, είναι εγκλωβισμένος ανάμεσα «στη φτώχεια, τα βάσανα, την οργή, την ψυχρότητα, την αδιαφορία, τη φρενίτιδα των παθών» κ.λπ., τα δε χαρακτηριστικά τής ζωής του είναι «ανησυχία, κινητικότητα, ορέξεις, αγωνία και φόβος» και οπωσδήποτε ανάζητα μια περιοχή «υποστατική τηρείας αλήθειας για να στεγασθεί». Αυτή η περιοχή που αναζητά ο Χέγκελ και μετά από αυτόν η Ευρώπη (ακόμη και μέσω Μαρξ) είναι το Κράτος, είναι μια πολιτεία, όπου το «εγώ» γίνεται «εμείς». Στην Ελλάδα όμως, σύμφωνα με τις παραδόσεις της, ο χώρος αυτός είναι η Εκκλησία, που αποτελεί την αιλιθινή κοινωνία προσώπων. Στο πρόσωπο του Χριστού ζυγίζεται – κρίνεται η ελευθερία τού καθενός μας, με ζυγαριά τον Σταυρό Του και γνώμονα την κένωση και το σταύρωμα του εγώ και τής απομικής αυτοκαταΐσθισης. Μ' αυτό το ορθόδοξο εκκλησιαστικό ήθος και παρά τις όποιες αδύναμίες μας μπορούμε να μετέχουμε στη λειτουργία του κόσμου, συνεργούντες με τη Χάρη του Θεού, στη δημιουργία κοινωνίας προσώπων και όχι απόμων που ο ένας αγωνίζεται να κατασπάρει τον άλλον!

Στην Δύση ιδιαίτερα μετά το Σχίσμα, Καθολικισμού – Προτεσταντισμού επήλθε αποεκκλησιοποίηση. Προφανώς τη θέση της Εκκλησίας των προσώπων την κατέλαβε η Πολιτεία των ατόμων, που υποτίθεται ότι θέλουν (;) να γίνουν κοινωνία τού «εμείς». Στον ελληνικό χώρο όπαν ο άνθρωπος «απομοποιείται αυτόματα λειτουργεί ανταγωνιστικά, προσπαθώντας να αυτοβεβαιωθεί και στην αγωνιώδη προσπάθειά του να διακριθεί και να ξεχωρίσει ενεργεί εις βάρος των άλλων και οιλασθίνει σε μια ακραία απομονωτική και σε ένα διάχυτο μηδενισμό. Ιδιαίτερα στις μέρες μας το ζόμπει αυτό το φαινόμενο με τις πιο οδυνηρές συνέπειες για τον τόπο μας και περισσότερο ως αγωνία για τις γενιές που έρχονται. Ως παράδειγμα ας επιτραπεί να θυμίσω τη ρύπανση τού περιβάλλοντος σε συνδυασμό και με τη διαχείριση των σκουπιδιών. Η ακεραιότητα τής κτίσης και η προστασία τού περιβάλλοντος είναι ευθύνη και ιερό χρέος όλων μας, αφού είναι κοινό αγαθό και συνδέεται άμεσα με την υγεία όλων μας. Δυστυχώς δείχνουμε εγκληματική αδιαφορία και ο καθένας μας, άλλος περισσότερο, λιγότερο, ενεργεί και συμπεριφέρεται καταστρεπτικά για το ίδιο του το σπίτι, που είναι το οικοσύστημα στο σύνολό του. Και,

6. Η λεγόμενη Οικονομία τής αγοράς γνωστή πλέον σε όλους μας σήμερα και μάλιστα με τον πιο βασανιστικό τρόπο, διαφεντεύει – εξουσιάζει πλέον τη ζωή μας και την καθορίζει. Φιλοδοξεί να τροχοδρομεί όχι μόνο τη σήμερα αλλά και το αύριο των λαών, υποθηκεύοντας – εξαγοράζοντας το μέλλον γενιών και γενιών. Συγκεκριμένα η κυριαρχία των αγορών που σήμερα επικυριαρχούν στα κατοχυρωμένα δικαιώματα τής λαϊκής κυριαρχίας των κρατών δυστυχώς – κατάσταση που πρέπει να ανατραπεί άμεσα – **έχει τα εξής γνωστά σε όλους μας αποτελέσματα**. Απλώς τα θυμίζω:

α) Μόνιμη εξάρτηση από οικονομικούς παράγοντες.

β) Συνεχής και με αριστοτεχνικό τρόπο πίεση στους πολίτες να αγοράζουν..., δηλαδή, συστηματική καλλιέργεια καταναλωτικής μανίας.

γ) Αγωνία και όχιος εξεύρεσης χρημάτων σε μόνιμη βάση, με τις γνωστές συνέπειες...

δ) Αντικατάσταση τακτική, «κάθε τρεις και λίγο», όπως σοφά λέγει ο λαός μας, των πραγματικών αναγκών τού ανθρώπου με πλαστές, δήθεν ανάγκες, που πρωθεί συστηματικά και μεθοδικά το σύστημα τής οικονομίας τής αγοράς ένα σύστημα που αποκλειστικά αποσκοπεί στο κέρδος, χάρη στο οποίο όλ

...Πάτερ ιεράρχα Νικόλαε, πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ σωθήναι τας ψυχάς ημών

Μεγαλοπρεπώς εορτάσθηκε η Ιερά Μνήμη του Αγίου Νικολάου στην Ιερά Μητρόπολι μας, με επίκεντρο του εορτασμού τον πανίερο Ναό του Αγίου στο κέντρο της πόλεως.

Ανήμερα της εορτής τελέσθηκε εν πληθούσῃ εκκλησία πανηγυρική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, κατά την διάρκεια της Οποίας χειροτόνησε εις Διάκονον τον Κων/νο Τσαγκάρη.

Ο νέος Διάκονος είναι έγγαμος, με πανεπιστημιακή μάρφωση και πνευματικό τέκνο του Αρχιμανδρίτου π. Ειρηναίου Σωτηρόπουλου. Είναι καρπός δε του π. Δια-

μαντή Τσαγκάρη εφημέριου του Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως Σωτήρος Γλαύκου.

Στην προσφώνησή του ο νεοχειροτονηθείς αναφέρθηκε με πολλή συγκίνηση στην πνευματική του πορεία που τον οδήγησε στη μεγάλη απόφαση να ιερωθεί και ευχαρίστησε θερμά όλους όσοι τον στήριξαν στη ζωή του και τον χειραγώγησαν πνευματικά.

Στην αντιφώνησή του ο Σεβ. Μητροπολίτης μας μεταξύ των άλλων ανέφερε ότι η ιερωσύνη, είναι κορυφαίο χάρισμα του Θεού. Ατίμητο δώρο τού Κυρίου στην Εκκλησία Του. Επίσης αναφέρθηκε στις αρετές που πρέπει να χαρακτηρίζει έναν κληρικό με κορυφαία αυτή της ταπεινώσεως. Είναι η αρετή που επέτρεψε στον τιμώμενο Άγιο, τη Θεώση.

Εν συνεχεία ο Σεβασμιώτατος ανέλυσε τα πνευματικά μηνύματα που απορρέουν από το Απολυτίκιο του Αγίου. Έκανε επίσης λόγο για την συμμετοχή του Αγίου στην Α' Οικουμενική Σύνοδο και το ράπισμα στον πλανεμένο Αρειο, έμπροσθεν του Αυτοκράτορος Κων/νου που είχε ως αποτέλεσμα τη φυλάκιση του σύμφωνα με τον ισχύοντα τότε νόμο.

Στο τέλος ο Σεβασμιώτατος απευθυνόμενος στο νεοχειροτονηθέντα του είπε ότι σε γνωρίζω από την πρώτη στιγμή που ήλθα στην Ι.Μ. Πατρών και εκτιμώντας το ήθος, τον χαρακτήρα και τα πολλά χαρίσματά σου σε προέτρεπτα να πάρεις την απόφαση να γίνεις κληρικός και να διακονήσεις την Αγία Εκκλησία μας.

Να, λοιπόν, που ήρθε η ευλογημένη στιγμή!

Πριν την Απόλυση ο Σεβασμιώτατος προχείρισε σε Πρωτοπρεσβύτερο τον π. Διαμαντή Τσαγκάρη για την προσφορά του στην τοπική Εκκλησία.

* Την παραμονή το απόγευμα τελέσθηκε Μέγας Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας όπου τον Θεό Λόγο κήρυξε ο Πρωτοσύγκελος της Ι.Μ. Πατρών Αρχιμανδρίτης π. Συμεών Χατζής.

Ακολούθησε Ιερά Αγρυπνία με συλλειτουργούς τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Ευάγγελο Πριγκιπάκη, τον εφημέριο του ναού π. Αναστάσιο Γκοτσόπουλο και τον Διάκονο Κων/νο Θεοδωρόπουλο.

Ανήμερα το απόγευμα τελέσθηκε ο Μεθεόρτιος Εσπερινός και Ιερά Παράκλησης προς τον Άγιο.

* Πρέπει να γίνει ιδιαιτέρα μνεία για την υποδειγματι-

* Μετά από κάθε Ιερά Ακολουθία ακολούθησε νηστίσιμο κέρασμα στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο.

κή εκκλησιαστική τάξη που επικρατεί στον εν λόγω Ναό. Ο προϊστάμενος του Ναού Αρχιμανδρίτης π. Θεοδόσιος Τσιπσιβός και οι συνεψημέριοι του π. Σπυρίδωνας Σταθούλιας και π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος εργάζονται ακατάπαυστα τόσο στον πνευματικό τομέα όσο και στην κοινωνική προσφορά αγάπης.

Χριστιανική Αδελφότης Βραχναίκων

Αύριο Κυριακή 9 Δεκεμβρίου 2012 και ώρα 6 μ.μ. στην αίθουσα του Σταυροπουλείου Πνευματικού Κέντρου Βραχναίκων θα πραγματοποιηθεί τιμητική εκδήλωση εις μνήμην του αειμνήστου Ιερέως της ενορίας Βραχναίκων π. Αγγέλου Κοζιώρη με επίκαιρη

ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ. κ. Χρυσοστόμου.

* Στην εκδήλωση η χορωδία του συλλόγου «Αχαιών Μελωδοί» θα αποδώσει εκκλησιαστικού ύμνους.

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη

Optical Center

Παντανάσσης 43 και Κορίνθου στον πεζόδρομο

Μειώσαμε τις τιμές σε γυαλιά ηλίου ή γυαλιά οράσεως, δύμως η ποιότητα παραμένει στο ύψος της!

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

Ακρωτηρίου 17 - Ψαροφάρι Πάτρας

Τηλ.: 2610/321.511 -
οικίας 2610/310.317 & κιν.: 6945/795.725

ΑΦΟΙ ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΙ
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Εκτελούνται πάσης φύσεως εργασίες εκκλησιαστικών ειδών σε τιμές εργοστασίου όπως: Κανδήλια, Δισκοπότηρα, Εξαπέρυγα, Ευαγγέλια, Αρτοφόρια, Πολυελαΐους, Μανουάλια, Πολυκάντηλα, Αγιογραφίες, Ξυλόγλυπτα παντός τύπου καθώς και Μανουάλια εξαερισμού.

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ**

- ΤΕΜΠΛΑ
- ΘΡΟΝΟΙ
- ΑΜΒΩΝΕΣ
- ΠΑΓΚΑΡΙΑ
- ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
- ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
- ΚΑΡΕΚΛΕΣ
- ΣΤΑΣΙΔΙΑ

Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005

**ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
(από το 1928)**

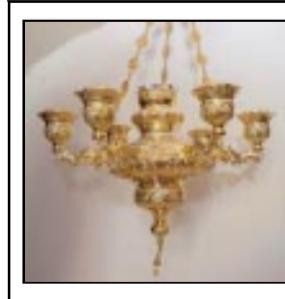
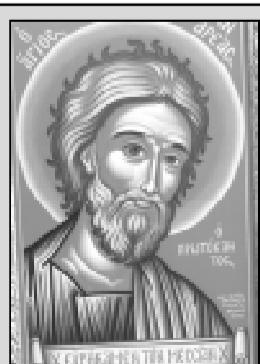
ΤΖΕΛΑΤΗ

ΕΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση Αγιογραφίας,
γκραβούρες αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ.: 2610/272.692, ΟΙΚΙΑΣ: 2610/329.930

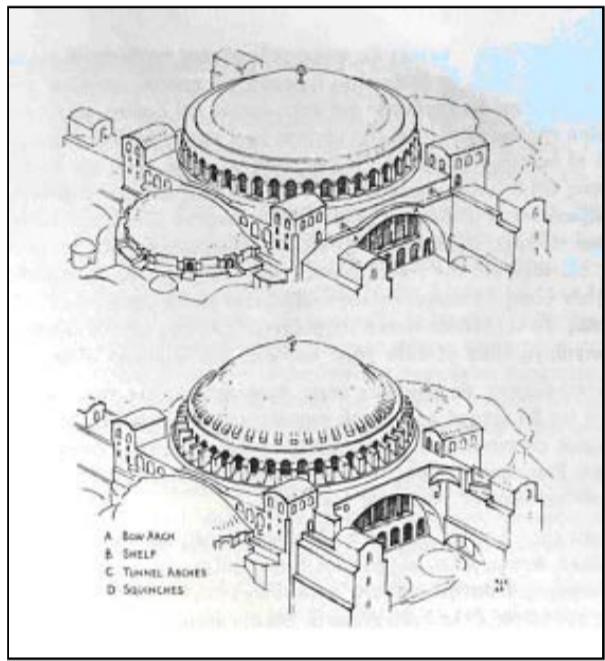
ΑΛ. ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 163 * ΤΗΛ.: 2610/272.217,
ΚΙΝ.: 6947 207.130-31 * ΠΑΤΡΑ * WWW.tsarboroupoloi.gr

Προσκύνημα στην Αγία Σοφία της Κωνσταντινούπολεως

ΤΟ ΑΝΕΣΠΕΡΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΕΜΛΗΝΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΟΡΟΟΔΟΞΙΑΣ

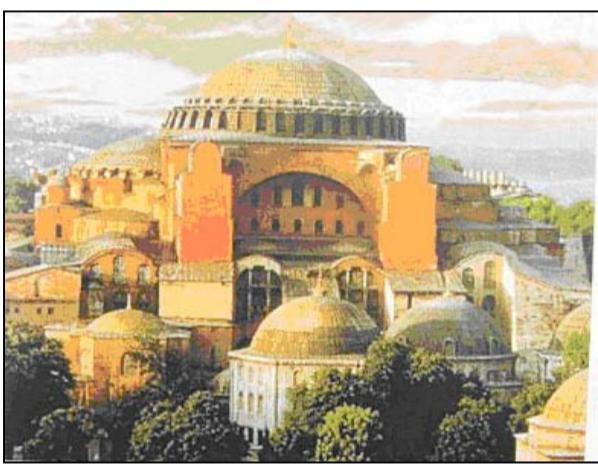
Αν εγγράψουμε ένα κύκλο σε ένα τετράγωνο μένουν στις γωνίες του τετραγώνου, τέσσερα περίπου τριγωνικά σχήματα, τα «λοφία». (Σχ. 1,2,3)

Το λοφίο είναι ένα μικρό τριγωνικό κομμάτι τρούλου που χτίζεται σε κάθε γωνία του τετραγώνου. Τα τέσσερα λοφία συναντώνται σχηματίζοντας ένα κύκλο πάνω στον

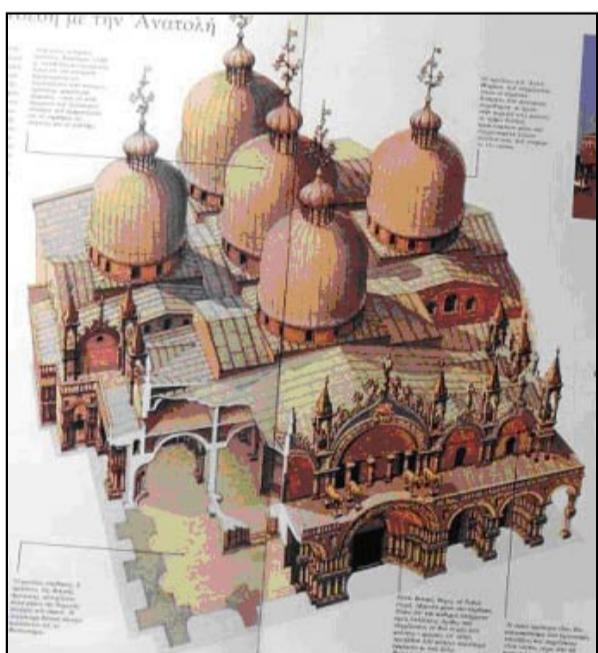

Σχ. 4,5 Πρώτος και δεύτερος

το μοναδικό κεντρικό τρούλο στον οποίο «υποτάσσονται» όλοι οι άλλοι χώροι, όπως τα κλίτη και οι κόγχες (πράγμα που φαίνεται σε μεγάλη κλίμακα στην Αγία Σοφία) (Σχ.4,5, φωτ. 6) και

Φωτ. 6 τρούλος της Αγ. Σοφίας

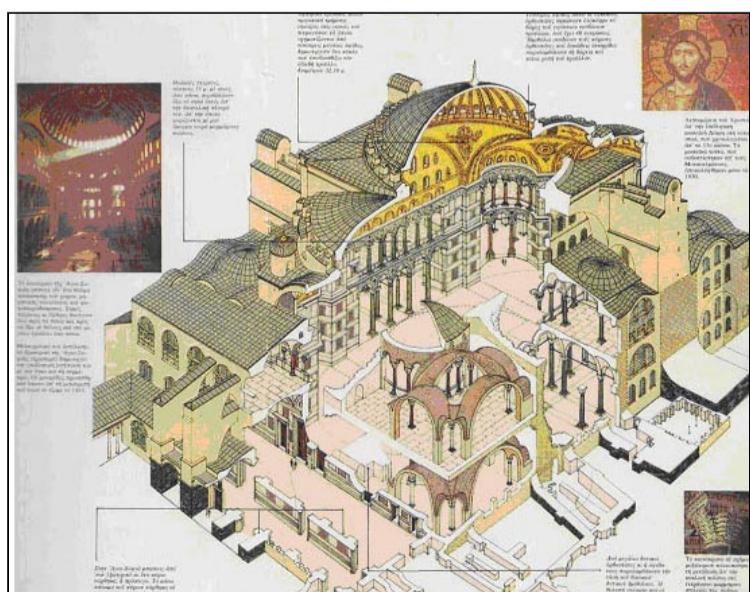

Σχ. 7

1. τον λίγο-πολύ ισοσκελή Ελληνικό σταυρό, που καλύπτεται με τρούλους (πράγμα που φαίνεται ξεκάθαρα στον Άγιο Μάρκο της Βενετίας) (Σχ. 7)

Ένα δομικό σύστημα παράγει συνήθως ένα διακοσμητικό σύστημα. Το δομικό σύστημα της Βυζαντινής αρχιτεκτονικής προσέφερε μεγάλους όγκους χαμηλά και καμπύλες επιφάνειες ψηλά. Τις απαλές

καμπύλες των εσωτερικών επιφανειών των τρούλων και των χωρίς νευρώσεις θόλων. (Σχ. 8)

Σχ.8

Τα Βυζαντινά κτίρια χρειάζονταν ένα καλυπτικό υλικό που να σκεπάζει τους ογκώδεις τοίχους και τις καμπύλες των τρούλων. Οι Βυζαντινοί αρχιτέκτονες δεν επινόησαν οι ίδιοι ένα τέτοιο σύστημα το πήραν από τους Ρωμαίους, το μετασχημάτισαν και το προσάρμοσαν στις δικές τους ανάγκες. Για τους τοίχους ορθομαρμάρωση, για τους τρούλους και τους θόλους ψηφιδωτά. (Φωτ. 9,10)

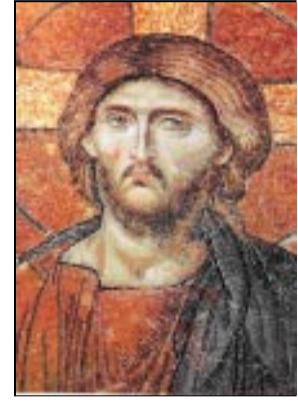

Αλεξάκης Α. Δημήτριος

Αρχιτέκτων Μηχανικός
Αναστηλωτής M.Sc.
Καθηγητής ΤΕΙ

Φωτ. 9

Φωτ. 10

Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία ήταν πλούσια σε μάρμαρα, ένα τεράστιο λατομείο λευκών, γκρίζων και πράσινων μαρμάρων. Το ψηφιδωτό μπορεί να κατασκευαστεί από γυαλί ή μάρμαρο. Αποτελείται από εκατομμύρια μικρούς κύβους, που ο καθένας έχει ακμή 1 περίπου εκατοστού. Η επιφάνεια που αποτελεί το αντικείμενο της δουλειάς του τεχνίτη για μία μέρα σκεπάζεται πρώτα με κονίαμα. Στη συνέχεια κάθε κύβος τοποθετείται στη τελική του θέση από τον αντίχειρα του τεχνίτη, ενώ το κονίαμα είναι ακόμα υγρό.

Το ψηφιδωτό έχει ένα τριπλό μεγαλείο.

Πρώτο, σχηματίζει μία συνεχή καλλωπιστική επιφάνεια, σχεδόν σα να ήταν χυτό υλικό, που δεν σταματάει στις καμπύλες ή στις γωνίες.

Δεύτερο, οι ανωμαλίες της ψηφιδωτής επιφάνειας απαιτούν το απλούστερο δυνατό σχέδιο (οποιαδήποτε προσπάθεια να τουραρισμόυσαν θα ήταν καταστρεπτική) και αυτό ήταν που έδωσε μία τέτοια υπέροχα ιερατική και στυλιζαρισμένη ποιότητα στις φιγούρες της Βυζαντινής τέχνης.

Τρίτο, η επιφάνεια αντανακλά το φως σε μερικά μόνο σημεία της κάθε φορά, πράγμα που οφείλεται στις ελαφρά διαφορετικές γωνίες τοποθέτησης των μικρών κύβων και που έχουν σαν αποτέλεσμα το ψηφιδωτό να «σπινθηροβολεί» μέσα στο γενικό ημίφων. Τα μικρά παράθυρα του τρούλου έδιναν το ελάχιστο εκείνο φως που χρειάζονταν για να δημιουργείτε αυτή ακριβώς η εντύπωση.

Φωτ. 11

Φωτ. 12

Η Βυζαντινή αρχιτεκτονική χαρακτηρίζονταν επομένως από το βασικό γνωρίσμα μίας μεγάλης τέχνης, το συνδυασμό δομής και διακόσμησης. Τι γίνονταν όμως με το άλλο βασικό στοιχείο της αρχιτεκτονικής, τη λειτουργία; Ποιος ήταν ο σκοπός των κτιρίων αυτών; Μία εκκλησία δεν είναι κάτι λιγότερο λειτουργικό από ένα εργαστήριο. Στο εσωτερικό της λαμβάνουν χώρα ορισμένα γεγονότα που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη μελέτη και τη κατασκευή της. Η λειτουργία της Βυζαντινής εκκλησίας και η Βυζαντινή κάτοψη αποτελούν επίσης - όπως και η δομή και η διακόσμηση - ένα ενιαίο σύνολο.

- Ας φανταστούμε το χώρο κάτω από τον τρούλο της Αγίας Σοφίας στη Κωνσταντινούπολη. Ο χώρος αυτός, που δεν διακόπτεται από σκαλοπάτια ή κίονες, έχει μήκος 76.20 μέτρα και πλάτος 32.60 μέτρα. Πολύ ψηλά στο ψηφιδωτό οι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 15

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΓΑΜΩΝ - ΒΑΛΤΙΣΣΩΝ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΦΙΛΩΝ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΡΙΟ

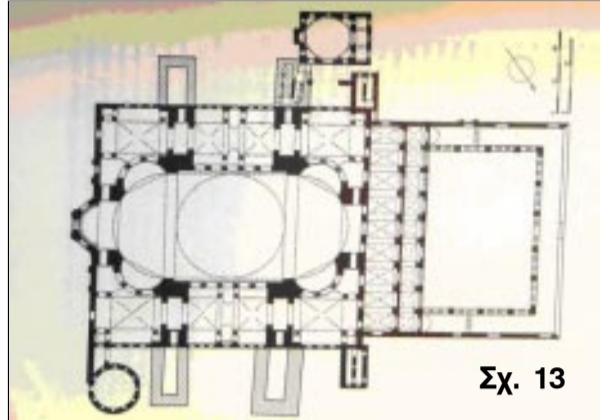
Αθηνών 3
2610 994444, 2610 911300

www.anthopoulospotos.gr

KΟΡΙΝΘΟΥ 239, ΠΑΤΡΑ, ΤΗΛ: 2610 276 415 / 278 944

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 14η ΣΕΛΙΔΑ

άγιοι και ο Χριστός Παντοκράτωρ λάμπουν αχνά. Ο λαός είναι μαζεμένος στα πλαΐνα κλίτη και στο γυναικωνίτη. Το μαρμάρινο δάπεδο του μεγάλου κεντρικού χώρου είναι άδειο. Ακούγονται οι ψαλμωδίες των ιερέων. Πίσω από το παραπέτασμα της μακρινής κόγχης του ιερού τελείται μυστικά η Θεία Ευχαριστία. Μπαίνει η πομπή με τον Πατριάρχη, το κλήρο και τους ακολούθους. Λίγα λεπτά αργότερα ο Αυτοκρατορικός Οίκος έπαιρνε επίσης τη θέση του κάτω από τον τρούλο. Την εποχή του Ιουστινιανού, τον 6^ο αιώνα, η όλη τελετουργία είχε ήδη αναχθεί σε μία μορφή ιερού «χοροδράματος». Το μαρμάρινο δάπεδο, που πριν ήταν

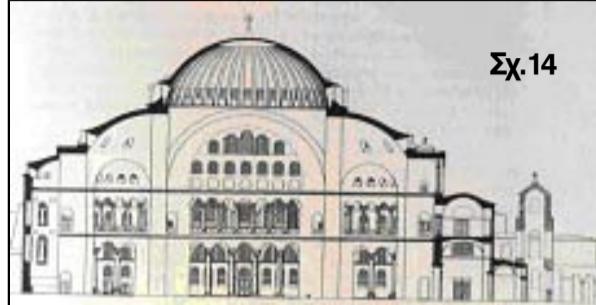

Σχ. 13

Η Αγία Σοφία, ένα μεγάλο ορθογώνιο με διαστάσεις 76.20 επί 67.10 μέτρα, διαθέτει εσωνάρθηκες και εξωνάρθηκες ή στοά (Σχ. 13). Επίσης αρχικά είχε και ένα αίθριο ή προαύλιο. Ο κύριος ναός έχει περιμετρικά κλίτη με πλάτος 15.20 μέτρα που έχουν μορφή στοών και καλύπτονται από σταυροθόλια (Σχ. 15). Τα κλίτη αυτά χωρίζονται από το κεντρικό χώρο με πολύ όμορφες κιονοστοιχίες, που αποτελούνται από μονολιθικούς κίονες και περιορίζουν το κεντρικό λειτουργικό χώρο σε 76.20 επί 32.60 μέτρα (Σχ. 14). Ο τρούλος έχει διάμετρο 32.60 μέτρα, αλλά ο χώρος που καλύπτει επεκτείνεται προς τα ανατολικά και τα δυτικά με μεγάλα τεταρτοσφαίρια που με τη σειρά τους συνεχίζονται από τους ημικυκλικούς χώρους που ονομάζονται εξέδρες (Φωτ. 16, 17). Ο κυρίως τρούλος είναι χτισμένος πάνω από ένα τετράγωνο και στηρίζεται σε τέσσερα λοφία και τέσσερα τεράστια τόξα που με τη σειρά τους στηρίζονται σε τέσσερις

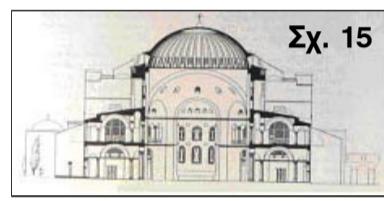
άδειο, γέμιζε από χρυσοποίκιλτα άμφια και χιτώνες. Η μεγάλη στιγμή ήταν όταν ο Πατριάρχης και ο Αυτοκράτορας αντάλλασσαν τον Ασπασμό της Ειρήνης και μεταλάμβαναν και οι δύο. Για τη τελετουργία αυτή είχε φτιαχτεί ο τρούλος. Η λειτουργία του ήταν με αυτή την έννοια πολύ συγκεκριμένη (Φωτ. 11,12).

Η πρώτη μεγάλη εκκλησία της Αγίας Σοφίας χτίστηκε από το Κωνσταντίνο το 360 αλλά κάπιε εντελώς στη Στάση του Νίκα το 532. Ο Ναός ξαναχτίστηκε με απίστευτη ταχύτητα και το 537 ο Ιουστινιανός μπορούσε να αφιερώσει στην «Αγίαν του Θεού Σοφία» φωνάζοντας «Νενίκηκά σε, Σολομών»

Σχ. 14

πεσσούς (*3, Φωτ. 12). Η ώθηση των τεσσάρων τόξων παραλαμβάνεται προς με την κατεύθυνση της ανατολής και της δύσης από τα δύο τεταρτοσφαίρια που αναφέραμε πάρα πάνω, προς δε το βορρά και το νότο από τέσσερις μεγάλες αντηρίδες που η κάθε μία τους έχει διαστάσεις περίπου 18.30 επί 7.60 μέτρα και που εξέχουν εξωτερικά πάνω από τις οροφές των κλιτών. Πρόκειται για ένα θαύμα μηχανικής που θα μπορούσε να είχε καταλήξει σε αισθητικό χάρος αν όλα τα βασικά τόξα και τα τεταρτοσφαίρια δεν έκινουσαν από ένα μοναδικό ορίζοντιο επίπεδο που «τέμνει» όλο το εσωτερικό του ναού (Σχ. 14). Πάνω από το επίπεδο αυτό όλες οι επιφάνειες καλύπτονται με ψηφιδωτά, ενώ κάτω απ' αυτό οι τοίχοι έχουν όλοι επενδυθεί με μάρμαρο (πράγμα που δίνει ενότητα στα δύο τμήματα του κτιρίου).

Σχ. 15

Φωτ. 17

Ο κεντρικός τρούλος – που η μέγιστη απόστασή του από το δάπεδο φτάνει τα 62 μέτρα – έχει νευρώσεις (*2). Έτσι δόθηκε η δυνατότητα να ανοιχτούν στη βάση τους ανάμεσα στις νευρώσεις σαράντα μικρά παράθυρα (*5). Αυτός ο κύκλος από το διάχυτο φως έκανε τα γαλάζια και χρυσά ψηφιδωτά να λάμπουν. Έτσι δικαιολογείται και η φράση του Προκόπιου, που λέει ότι ο τρούλος της Αγίας Σοφίας «κρέμεται με μία αλυσίδα από τον ουρανό» (*1,*4, Φωτ. 16,17).

Ο σκοπός των αρχιτεκτόνων, του Ανθεμίου από τις Τράλλεις και του Ισίδωρου από τη Μήλη, ήταν να κατασκευαστούν ένα εσωτερικό που να συγκινεί τους πιστούς αλλά να έχει και λειτουργικότητα. Οι χώροι της Αγίας Σοφίας – ο κεντρικός χώρος, τα κλίτη, οι εξέδρες, οι κόγχες, τα σταυροθόλια και οι τρούλοι – ανοίγονται όλοι σε έναν από τον άλλο, προς τα έξω και προς τα πάνω, γεννώντας οπτικές εντυπώσεις που αλλάζουν συνεχώς. Όλα είναι μισοκρυμμένα και μυστηριώδη και όμως όλα αποκαλύπτονται. Ο Προκόπιος μας έχει δώσει μία περιγραφή της Αγίας Σοφίας με τις αντιθέσεις της, φως και σκοτάδι, χώρος και μάζα, μυστήριο και διαύγεια. Τα σταυροθόλια, τα κλίτη, οι εξέδρες, οι κόγχες, τα σταυροθόλια και οι τρούλοι – ανοίγονται όλοι σε έναν από τον άλλο, προς τα έξω και προς τα πάνω, γεννώντας οπτικές εντυπώσεις που αλλάζουν συνεχώς. Όλα είναι μισοκρυμμένα και μυστηριώδη και όμως όλα αποκαλύπτονται. Ο Προκόπιος μας έχει δώσει μία περιγραφή της Αγίας Σοφίας με τις αντιθέσεις της, φως και σκοτάδι, χώρος και μάζα, μυστήριο και διαύγεια. Τα σταυροθόλια, τα κλίτη, οι εξέδρες, οι κόγχες, τα σταυροθόλια και οι τρούλοι – ανοίγονται όλοι σε έναν από τον άλλο, προς τα έξω και προς τα πάνω, γεννώντας οπτικές εντυπώσεις που αλλάζουν συνεχώς. Όλα είναι μισοκρυμμένα και μυστηριώδη και όμως όλα αποκαλύπτονται. Βιβλιογραφία

1. Χαράλαμπος Μπιούρας – Ιστορία της Αρχιτεκτονικής
2. Αρχιτεκτονικό θησαυρός της γης (Εκδόσεις Αρσενίδη)
3. Η Μικρασία των Ελλήνων (Κ. Γεωργακόπουλος)
4. Μεγάλοι πολιτισμοί (Η τέχνη του Αιγαίου, Ελλάδα 1,2,3)
5. Η Ελληνική συμβολή στη συντήρηση της Αγία-Σοφίας (ΤΕΕ Αντώνια Μοροπούλου)
6. Η τεχνολογία των αρχαίων Ελλήνων (Θ. Π. Τάσιος)
7. Βιζαντίο - Ιστορικό Λεύκωμα (National Geographic)
8. Αρχαίοι πολιτισμοί – Ρώμη (National Geographic)
9. 100 Αιώνες Θάλασσα (Ελένη Μαντά)
10. Αισθητική καταγωγή των Φαγιών (Αλέκος Λεβίδης)
11. Μουσείο Μπενάκη, Κάιρο, Μονή Σινά (Μανώλης Χατζήδακης)
12. Εγκαυστική τεχνηκή και τέμπερα (Ευφροσύνη Δοξιάδη)
13. 2011 Κωνσταντινούπολη, Μικρασία, Πόντος (Έκδοση Μεταίχμιο – Πέτρος Μεχτίδης)
14. Ο Ποντιακός Ελληνισμός (National Geographic, Κωνσταντίνος Φωτιάδης – Ιάκωβος Μιχαηλίδης).

Β' ΜΕΡΟΣ - ΤΕΛΟΣ

<>ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ>>

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα azaniatsimara@gmail.com

ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ: ΜΙΑ ΝΟΣΟΣ ΜΕ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η πνευμονία είναι η πιο γνωστή νόσος του αναπνευστικού από την αρχαιότητα. Πρώτος ο Ιπποκράτης (460-370 π.Χ.) αναφέρεται στη νόσο και τα συμπτώματά της. Στους αιώνες η πνευμονία θεωρείται κύρια αιτία νοσηρότητος και θνητότητος. Το 1918 ο εξέχων ιατρός Ουίλιαμ Οσλερ χαρακτηρίζει την πνευμονία ως «κυβερνήτη» των αιτιών θανάτου εκείνη την εποχή. Το 1929 ο Άγγλος ερευνητής Αλεξάντερ Φλέιμπινκ ανακαλύπτει την πενικιλίνη, το πρώτο αντιβιοτικό σκεύασμα. Εκτοτε η αλματώδης εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης μειώσει τη θνητιμότητα της πνευμονίας στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Ως πνευμονία ορίζεται η φλεγμονή των πνευμόνων που προκαλείται από βακτήρια, ιούς, μύκητες και άλλους μικροοργανισμούς. Η εξέλιξη της φλεγμονώδους διαδικασίας οδηγεί στην πλήρωση των κυψελίδων και του διαμέσου ιστού (βασικών ιστολογικών μονάδων του πνεύμονος) από φλεγμονώδη κύτταρα και εκκρίσεις. Τα τελευταία χρόνια η κατάταξη που έχει επικρατήσει στις πνευμονίες είναι η εξής:

Α) Πνευμονία της Κοινότητος. Στην περίπτωση αυτή ο ασθενής νοεί από πνευμονία εκτός νοσοκομείου. Προδιαθεσικό παράγοντας είναι η μεγάλη ηλικία (>60 ετών), άλλα συνυπάρχοντα νοσήματα, ο χρόνιος αιθυλισμός (αλκοόλ) κ.α. Κύριοι μικροοργανισμοί που θεωρούνται υπεύθυνοι είναι οι πνευμονιόκοκκος, το μυκόπλαστα, τα χλαμύδια κ.α.

Β) Νοσοκομειακή Πνευμονία. Θεωρείται η πνευμονία που παρουσιάζεται στον ασθενή μετά το πέρας 48 ώρων από την εισαγωγή του στο νοσοκομείο και εφόσον έχει αποκλεισθεί λοιμωξη που προϋπήρχε το προηγούμενο διάστημα προ της νοσηρίας. Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και δυσεπίπλιτα ιατρικά προβλήματα σε παγκόσμια κλίμακα. Η αλογίστη χρήση αντιβιοτικών οδήγησε σε δημητουργία πολυανθεκτικών ενδονοσοκομειακών μικροβίων, με αποτέλεσμα τη δύσκολη θεραπευτική αντιμετώπιση αυτών των πνευμονιών. Η συχνότητα της νόσου είναι περίπου 5-10 περιπτώσεις ανά 1000 εισαγωγές, αλλά δύναται ακόμη και να εικοσαπλασιαστεί σε ασθενείς με υπηρεκτική υποστήριξη.

Γ) Πνευμονία σε ανοσοκατεσταλμένους. Οι ασθενείς που έχουν για οποιοδήποτε λόγο διαταραχές στο ανοσοποιητικό τους σύστημα είναι επιρρεπείς σε ευκαιριακές και δύσκολες αντιμετωπίσμες λοιμώξεις του αναπνευστικού. Μικροοργανισμοί οι οποίοι για έναν υγιή οργανισμό

Ο Εκκλησιολόγος

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
με ύμνους & κάλαντα
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ
Από την Χειροβία των Αρχασίων Σχολείου Πατρών

Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου 2012
ώρα 8 μ.μ.
Νέος Ιερός Ναός
Άγιου Ανδρέου Πατρών

Έπικαιρη αμύντα από τον
Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Πατρών
κ. κ. Χριστόφορο

elite

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ
ΠΑΤΡΩΝ
(Μιαούλη 57)

ΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:
ΑΓΑΠΩ = Το Α και το Ω
της Πνευματικής Ζωής

ΟΜΙΛΗΤΗΣ:
Ο Δημήτριος Κεχαγιάς
Θεολόγος - Ιεροκόρυξ

Κυριακή 9 Δεκεμβρίου '12
Ώρα 6.00 μ.μ.

Ιερά Μητροπολίς Πατρών

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΙΕΡΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΕΣΠΕΡΑΣ

Ώρα 5.00 μ.μ.: ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
Ώρα 6.00 μ.μ.: ΜΕΓΑΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΜΕΤ' ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΒΡΑΔΥ

Ώρα 10.00 μ.μ. – 01.00 π.μ.: ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΜΕΤΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΖΥΤΕΡΟΥ π. ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΡΩΙ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ώρα 7.30 π.μ.: ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΖΥΤΕΡΟΥ π. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΣΠΕΡΑΣ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

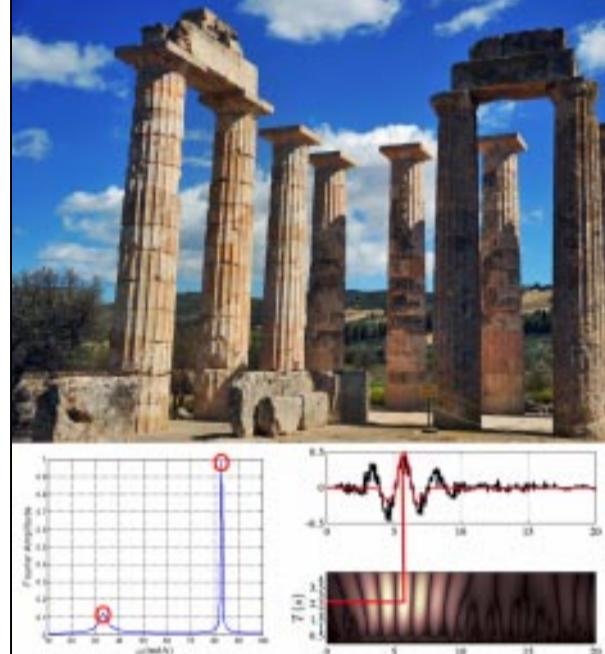
Ώρα 5.00 μ.μ.: ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

ΕΝΟΡΓΑΝΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Το Γραφείο Καινοτομίας και Μεταφοράς Τεχνογνωσίας του Πανεπιστημίου Πατρών και το Επιμελητήριο Αχαΐας διοργανώνουν έκθεση στην πόλη των Πατρών με θέμα «Μεταφορά Τεχνογνωσίας 2012», που θα πραγματοποιηθεί στην Αγορά Αργύρου σήμερα 8 και αύριο 9 Δεκεμβρίου 2012. Στόχος είναι να φέρει σε επαφή το ερευνητικό δυναμικό τόσο του Πανεπιστημίου Πατρών όσο και των Ερευνητικών Ινστιτούτων με τον επιχειρηματικό,

ΕΝΟΡΓΑΝΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

παραγωγικό και επενδυτικό κόσμο της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας.

Στην έκθεση αυτή θα συμμετάσχει η ερευνητική ομάδα του καθηγητή του τμήματος πολιτικών μηχανικών κ. **Νικολάου Μακρή**, μαζί με τους πολιτικούς μηχανικούς **Γεώργιο Καμπά** και **Χαράλαμπο Αλεξάκη**, που θα παρουσιάσουν μία έρχωριστη πρόταση για την παρακολούθηση και αντισεισμική προστασία των κατασκευών, με έμφαση στα μνημεία και τις εκκλησίες μας, με τίτλο «Ενόργανη Παρακολούθηση Κατασκευών και Μνημείων».

Η Ενόργανη Παρακολούθηση Κατασκευών και Μνημείων μπορεί να περιγραφεί με απλά λόγια ως εξής: Γίνεται εγκατάσταση κάποιων καταγραφικών συ-

σημάτων που λέγονται επιταχυνσόμετρα σε συγκεκριμένα σημεία της κατασκευής. Όταν έρθει ένας σεισμός, τα επιταχυνσόμετρα ενεργοποιούνται και καταγράφουν το πώς ακριβώς έγινε η ταλάντωση του κτηρίου. Αυτά τα δεδομένα της επεξεργάζεται η ομάδα του καθηγητή κ. Μακρή, και μπορεί να εξάγει ακριβή συμπεράσματα για το πώς θα συμπεριφερθεί η κατασκευή σε μελλοντικούς σεισμούς, ποιος είναι ο βαθμός της βλάβης της, και ποια επομένως είναι η σωστή διάγνωση, και άρα, θεραπεία της κατασκευής. Αξίζει να σημειωθεί ότι όταν κατασκευάζεται ένα καινούργιο κτίριο, μπορούμε να γνωρίζουμε με σχετική ακρίβεια την απόκρισή του σε σεισμό. Πολύ λιγότερο γνωρίζουμε για τα μνημεία και τις περισσότερες εκκλησίες που κατασκευάστηκαν με βάση την εμπειρία, και όχι με κάποιον αντισεισμικό κανονισμό.

Το σύστημα μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε είδους κατασκευή και δημόσιο έργο (φράγματα, γέφυρες κλπ), όπως συμβαίνει στο εξωτερικό τα τελευταία χρόνια, και όπως είναι απαραίτητο να ξεκινήσει συστηματική στη χώρα μας, η οποία έχει αμέτρητους κτιριακούς θησαυρούς της πολιτιστικής μας κληρονομίας, όπως οι Ιεροί μας Ναοί.

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν στον ιστότοπο της έκθεσης www.patrasiq.gr.

Χαράλαμπος Αλεξάκης, Πολιτικός Μηχανικός, M.Sc.
Μέλος της Τεχνικής Υπηρεσίας
της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Ενοριακός Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου
Μιντιλογίου

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΘΕΣΕΩΣ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Μιντιλογίου προτίθεται να προχωρήσει στην πρόσληψη Ιεροφάλτου για την πλήρωση του **δεξιού Αναλογίου του Ιερού Ναού**.

Για τον λόγο αυτό προσκαλεί σύμφωνα με τον σχετικό υπ' αριθμ. 176/2006 Κανονισμό της Ιεράς Συνόδου, όσους επιθυμούν να καταλάβουν την παραπάνω θέση και διαθέτουν τα προς τον σκοπό αυτόν απαραίτητα προσόντα, να υποβάλλουν τη σχετική αίτηση συνοδευούμενη με βιογραφικό σημεώμα και τους σχετικούς πίτλους σπουδών, από σήμερα Σάββατο 8-12-2012 έως το Σάββατο 15-12-2012 και από ώρες 5-6 μ.μ. στο Γραφείο του Ιερού Ναού.

Πληροφορίες: π. Κων/νος Μπονάτσος, τηλ.: 2610/522315 και 2610 524679

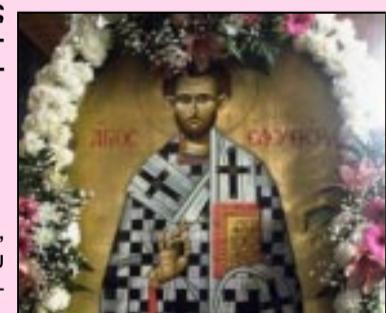
Ο Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου
Πρεσβύτερος π. Κων/νος Μπονάτσος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ

Το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου, εορτή του ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ και της μητρός Αυτού ΑΝΘΙΑΣ, ο οποίος άνω περικαλλής Ιερός Ναός εορτάζει μετά πάσης θρησκευτικής λαμπρότητος τη μνήμη του Αγίου προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ: Ώρα 5η μ.μ., έξοδος Ιεράς Εικόνος και Ιερού Λειψάνου του Αγίου και τοποθέτηση εις το κέντρο του Ναού για προσκύνημα.

2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ: Ώρα 6η μ.μ., θα ψαλλεί Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας και Θείου Κηρύγματος, υπό του Πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρίτου π. Συμεών Χατζή Πρωτοσυγκέλλου της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΡΑΔΥ: Ώρα 10.00 -1ην πρωινήν, θα τελεσθεί Ιερά Αγρυπνία, κατά την οποίαν θα λειτουργήσει και θα ομιλήσει ο Πανοσιολογιώτας Αρχιμανδρίτης π. Παύλος Αμαναπιάδης.

4. ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΡΩΙ: Ώρα 07.00 -10.00 π.μ. θα τελεσθεί Αρχιερατική Θεία Λειτουργία μετά Θείου Κηρύγματος υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ημών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

5. ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΣΠΕΡΑΣ. Ώρα 5.00 μ.μ. θα ψαλλεί Αναστάσιμος Εσπερινός και Ιερά Παράκλησης προς τον θαυματουργό Άγιον και θα τελεσθεί το μυστήριον του ΙΕΡΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ, υπέρ υγείας και βοηθείας των ενοριτών, δωρητών, ευλαβών προσκυνητών.

Σημ.: Την εορτή των ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ θα τελεσθούν δύο Θείες Λειτουργίες:
1η Θ. λειτουργία: 5.00-8.00 π.μ.
2η Θ. λειτουργία 8.00-10.30 π.μ.

Εκ του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου